

EXODUL

CHEMARE, CĂLĂUZIRE, LEGĂMÂNT

2012 - 2013

Dumnezeu și poporul Său:
Chemare, Călăuzire, Legământ

EXODUL

Exodul, Ghid de studiu
© Biserica Baptistă Metanoia Arad
Str. Tribunalul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro
Tel. 0257 255 226

Departamentul de Învățătură – Grupuri Mici, 2012

Calendar de studiu Exodul 2012-2013

Săptămâna	Lecția	Pasaj
10-16 Sep.		Introducere Exodul
17-23 Sep.	Lecția 1	Exodul 1:1-2:25
<i>24-30 Sep.</i>	-	
01-07 Oct.	Lecția 2	Exodul 3:1-4:17
8-14 Oct.	Lecția 3	Exodul 4:18-5:23
15-21 Oct.	Lecția 4	Exodul 6:1-7:13
22-28 Oct.	Lecția 5	Exodul 7:14-10:29
29 Oct. – 4 Nov.	Lecția 6	Exodul 11:1-13:16
<i>05-11 Nov.</i>	-	
12-18 Nov.	Lecția 7	Exodul 13:17-15:21
19-25 Nov.	Lecția 8	Exodul 15:22-16:36
26 Nov. -2 Dec.	Lecția 9	Exodul 17: 1-16
3 -9 Dec.	Lecția 10	Exodul 18: 1-27
10 - 16 Dec.	Lecția 11	Exodul 19:1-25
17 - 23 Dec.	Lecția 12	Exodul 20:1-26
<i>24 - 30 Dec.</i>	-	
<i>31 Dec. - 6 Ian.</i>	-	
07 - 13 Ian.	Lecția 13	Exodul 21:1-23:19
14 - 20 Ian.	Lecția 14	Exodul 23:20-33
21 - 27 Ian.	Lecția 15	Exodul 24:1-18
28 Ian. - 3 Feb.	Lecția 16	Exodul 25:1-30:38
4 - 10 Feb.	Lecția 17	Exodul 31:1-18; 35:30-35
11 - 17 Feb.	Lecția 18	Exodul 32:1-35
18 - 24 Feb .	Lecția 19	Exodul 33:1-23
25 Feb. - 3 Mar.	-	
4 -10 Mar.	Lecția 20	Exodul 34:1-35
11 -17 Mar.	Lecția 21	Exodul 35:1-36:7
18 -24 Mar.	Lecția 22	Exodul 36:8-39:43
25 -31 Mar.	Lecția 23	Exodul 40:1-38

INTRODUCERE

Autor și carte

Exod este cea de-a doua carte scrisă de Moise din cele 5 care formează *Torah* sau Legea, prima secțiune a Bibliei ebraice. *Torah* înseamnă *instruire/învățătură*, acest nume sugerând că scopul acestor cărți a fost acela de a da învățătură lui Israel.

Titlul ebraic al cărții – *We'elleh shemot* – este dat de primele cuvinte cu care începe cartea: *Și acestea sunt numele...* Repetarea identică a acestei fraze în Genesa 46:8, dar și folosirea conjuncției copulative *și* pentru a începe o carte indică faptul că naratorul este conștient că el contribuie la o secvență a unei revelații mai mari.

Cartea Exod nu reprezintă o narațiune de sine stătătoare, ci o continuare a relatării începute în Genesa și, în același timp, o punte către ceea ce urmează. Astfel, cartea ne arată până unde este dispus Dumnezeu să meargă pentru a-și alcătui un popor pentru sine însuși, o *împărăție de preoți și o națiune sfântă* prin care planul său universal de binecuvântare, promis lui Avraam în Genesa 12:1-3, va fi realizat.

În traducerea grecească a Vechiului Testament (Septuaginta), cele cinci cărți ale lui Moise poartă numele de Pentateuh (de la cele cinci suluri care compuneau opera lui Moise) și tot de acolo vine și titlul actual al cărții, provenit din grecescul *Exodos*, preluat mai apoi și de traducerea în limba latină a Bibliei (Vulgata).

Structura cărții

Cartea poate fi împărțită în trei părți majore, în funcție de locația în care se afla poporul Israel și de modul în care Dumnezeu se apropie de ei:

(1)	Israel în Egipt – 1:1-13:16;	Chemare
(2)	Israel în pustie – 13:17-18:27	Călăuzire
(3)	Israel la Sinai – 19:1-40:38	Legământ

Datarea exodului

Având în vedere că textul biblic nu precizează numele vreunui faraon (nici cel de pe vremea lui Iosif, nici cei de pe vremea lui Moise), datarea exactă a evenimentului exodului este destul de dificilă. Două pasaje biblice ulterioare sunt singurele care aduc o lumină în acest sens.

Prima referință este în cartea Judecători 11:26, în contextul negocierilor dintre Iefta și regele amonit și în care Iefta susține că *Israel locuiește de trei sute de ani în Heșbon și în satele dimprejurul lui, în Aroer și în satele dimprejurul lui și în toate cetățile care sunt pe malurile Arnonului.*

Cea mai directă referință este în 1 Împărați 6:1, unde cronicarul precizează că *Regele Solomon a început zidirea Casei Domnului în al patrulea an al domniei lui peste Israel, în luna a doua, adică luna Ziv, după patru sute optzeci de ani de la ieșirea israeliților din țara Egiptului.* Ținând cont de faptul că cel de-al patrulea an de domnie al lui Solomon este considerat a fi anul 967 î.Cr., iar cifra de 480 poate fi una rotundă, această referință plasează exodul undeva în jurul anului 1447 î.Cr.

Mesajul cărții

În pofida faptului că aparține genului literar al narațiunii, cartea Exod este una dintre cele mai teologice cărți ale Bibliei. Astfel, dacă în Genesa este așezată scena pentru întreaga Biblie, Exodul așează baza teologică a întregii Scripturi.

Teologia cărții Exod este crucială pentru înțelegerea corectă a istoriei răscumpărării, nu doar a poporului Israel, ci și a deznodământului acestei istorii, în moartea și învierea lui Isus Cristos.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Înmulțirea și asuprairea poporului Israel în Egipt

După versetele introductive ale cărții care fac legătura cu Genesa, unul din primele aspecte care ne atrage atenția în introducerea cărții Exod este precizarea din v. 7: *Israelii s-au înmulțit foarte mult; ei au devenit numeroși și au ajuns puternici, astfel încât țara s-a umplut de ei.*

1. Care este contextul în care israeliții au ajuns în Egipt și în ce măsură era acest lucru în planul lui Dumnezeu? Unde începe planul lui Dumnezeu cu Israel și în ce consta acesta (vezi Genesa 12:1-3, 15:1-21, 46:2-4)?

.....
.....
.....

La sosirea lui Iacov și a familiei sale în Egipt, Iacov avea 130 ani. Dacă mai adăugăm 60 ani (vârsta pe care o avea Issac când i s-au născut cei 2 fii), precum și cei 25 ani care trec de la chemarea lui Avraam până la nașterea lui Isaac, observăm că trec 215 ani, adică jumătate din cei 430 ani scurși de la chemarea lui Avraam până la ieșirea din Egipt. Până la acest moment, promisiunea pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Avraam și mai apoi lui Isaac și Iacov părea departe de împlinire, având în vedere că urmașii lui Avraam erau în număr de doar 70 suflete, la care se mai adăugau Iosif și fiii săi.

Pentru următorii 215 ani, trebuie să recunoaștem însă că doar Dumnezeu stă în spatele înmulțirii poporului, având în vedere că

aceasta ajunge să numere peste 600.000 bărbați, ceea ce însemna aproximativ 2 milioane de oameni, dacă adăugăm femeile și copiii.

2. Citiți cu atenție versetele 1:8-2:10 Care au fost mijloacele și motivația prin care Faraon a încercat să stopeze înmulțirea evreilor și ce rezultate au avut acestea?

.....
.....
.....

Una dintre cele mai intrigante observații din introducerea cărții Exod este schimbarea de ton cu privire la contextul acțiunii. Dacă în timpul vieții lui Iosif, acesta a fost cel mai puternic și mai influent om din Egipt (după Faraon), salvând țara în timpul foametei, odată cu moartea sa, dispar și beneficiile pe care evreii le-au câștigat de pe urma sa.

3. Ce ar trebui să învățăm de aici despre faimă, poziții înalte sau oameni influenți? În ce măsură ne bazăm pe aceste lucruri și cum ar trebui să gestionăm perioadele de binecuvântări din viața noastră?

.....
.....
.....

4. Ce putem spune din 1:15-21 despre comportamentul și caracterul moașelor? La ce pericol s-au expus și ce putem învăța din istoria lor?

.....
.....
.....

Una din cele mai importante întrebări la care cercetătorii nu au reușit să găsească un răspuns general acceptat, este cea privitoare la identitatea Faraonului despre care se vorbește în acest capitol. Omisiunea surprinzătoare a numelui unuia dintre cei mai puternici și influenți monarhi ai acelei perioade a condus în primul rând la imposibilitatea stabilirii cu certitudine a datei Exodului. Dincolo însă de acest aspect, cititorul este fără îndoială intrigat de faptul că naratorul a considerat mult mai important și vrednic de menționat numele a două femei simple care, motivate de teama de Dumnezeu, sunt capabile să se opună planului lui Faraon.

5. Ca și creștini, de multe ori suntem puși în situații în care credința noastră va intra în conflict cu ceea ce lumea așteaptă de la noi. Sub ce formă te motivează pe tine teama de Dumnezeu la o conduită dreaptă și morală? Ești dispus să te opui planurilor celui rău și indiferent de consecințe să împlinești planul lui Dumnezeu?

.....
.....
.....

Au fost cazuri când ai decis să ascuți mai degrabă de Dumnezeu decât de oameni (vezi Fapte 4:19)? Cum ai procedat? Ce au spus oamenii și ce a spus Dumnezeu?

.....
.....
.....

Dacă primul capitol al cărții Exod acoperă o perioadă de câteva secole, capitolul 2 descrie evenimente care se desfășoară pe parcursul a 80 ani, în timp ce restul cărții, respectiv cap. 3-40, se ocupă de ceea ce s-a întâmplat într-o perioadă ceva mai mare de un an. În acest

fel, naratorul se apropie din ce în ce mai mult asupra lucrurilor pe care vrea să le comunice, iar cel mai important eveniment din această perioadă este nașterea lui Moise.

6. Ce putem vedea la mama lui Moise, în pasajul din 2:1-10 – o femeie oportunistă sau nu (vezi și Fapte 7:19; Evrei 11:23)? Dacă ai face o paralelă între ea și Avraam (jertfirea lui Issac), care ar fi asemănările și care ar fi deosebirile? Dă un exemplu când ai dat dovadă de credință și ai lăsat providența lui Dumnezeu să-ți călăuzească viața.

.....
.....
.....

7. Citiți Exod 2:11-25 în paralel cu Fapte 7:23-26 și Evrei 11:24-26. Cum îl putem caracteriza pe Moise și ce putem spune despre caracterul său?

.....
.....
.....

Ce te motivează sau ce te oprește pe tine să iei poziție atunci când vezi nedreptate în jurul tău? Când a fost ultima dată când ai luat atitudine într-o problemă de nedreptate și care au fost rezultatele?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Chemarea și însărcinarea lui Moise

Finalul capitolul 2 (v. 23-25) are atât rolul de a sumariza evenimentele prezentate în primele două capitole, respectiv severitatea opresiunii egiptene și preocuparea lui Dumnezeu pentru poporul Său, cât și de a face tranziția către ceea ce va urma în planul lui Dumnezeu. Plan care, pentru următoarele etapă, îl are în centru pe Moise.

1. Din cuvântarea lui Ștefan (Fapte cap. 7) aflăm că Moise avea 40 ani atunci când este nevoit să plece din Egipt și 80 ani atunci când se înfățișează înaintea lui Faraon. Trec așadar 40 ani în care, în Madian, străin și dezamăgit, Moise paștele oile socrului său, în timp ce în Egipt, continuă politica criminală de exterminare a evreilor. Care a fost rostul acestor ani, în planul lui Dumnezeu:

- Pentru evrei (vezi Genesa 15:13-16 și Fapte 7:9-17)?

.....

.....

.....

- Pentru Moise (vezi Fapte 7:20-22 și Numeri 12:3)?

.....

.....

.....

2. Cum te raportezi la evenimentele neplăcute din viața ta (uneori chiar tragedii)? Crezi că este posibil ca Dumnezeu să fi plănuit anumite circumstanțe particulare prin care treci/ai trecut și cum îți afectează acest lucru încrederea în suveranitatea Lui?

.....
.....
.....

Dumnezeu nu i se descoperă lui Moise într-un mod spectaculos, atunci când acesta se ruga, postea sau medita, ci atunci când era singur, înconjurat de turmele socrului său și, foarte posibil, deloc entuziasmat de rutina slujbei umile de păstor. De multe ori însă, sau poate de fiecare dată, Dumnezeu se revelează într-un mod neașteptat, neanunțat și neinvitat.

3. Analizați v. 3:1-5. Ce anume i-a atras atenția lui Moise și când începe Dumnezeu să-i vorbească? Ce putem învăța de aici despre apropierea de Dumnezeu și răspunsul uman la inițiativa Lui?

.....
.....
.....

Undeva în stepa Sinaiului, Dumnezeu identifică locul prezenței Sale ca fiind un *pământ sfânt*. Nu e nimic neobișnuit ca Biblia să se refere la Ierusalim ca la un oraș sfânt sau la țara promisă ca fiind o țară sfântă, însă pare surprinzător ca această bucată de pământ să fie caracterizată în același fel. Ceea ce transformă pământul obișnuit într-unul sfânt este teofania – manifestarea spectaculoasă a prezenței divine. Iar dacă Dumnezeu poate transforma un pământ obișnuit, nesfințit, prin focul prezenței Sale, oare nu e în stare El să transforme

în același fel și o viață pângărită? Ceea ce Dumnezeu poate face cu *adama* (*pământul*), oare nu poate face și cu *adam* (*omul*)?

4. Cu ce te ajută pe tine acest exemplu ca să înțelegi conceptul sfințeniei? Dacă te uiți la viața ta, cum stai în fața lui Dumnezeu și pe ce bază – cum te vezi tu și cum te vede El (sfânt sau păcătos)? Argumentează.

.....
.....
.....

5. Ce l-a motivat pe Dumnezeu să acționeze pentru binele poporului Său (vezi în special cap. 2:23-25 și cap. 3:6-9, 13-17? Ce importanță are modul în care El se revelează – semnificația numelui Său?

.....
.....
.....

La începutul întâlnirii cu Dumnezeu, Moise este curios (v. 3); apoi îi este frică să-L privească pe Dumnezeu și își ascunde fața. Se pare că teama sa dispare mai apoi pe măsură ce Dumnezeu începe să se reveleze pe Sine și, de asemenea, să-i descopere lui Moise motivul *coborârii* sale și mai ales când înțelege că el nu va fi doar un simplu spectator sau participant în mărețul plan al lui Dumnezeu. Mai mult decât atât, Moise are curajul să înceapă un dialog argumentativ cu Dumnezeu în scopul de a-L convinge să renunțe la planurile Sale, sau cel puțin la partea care îl includea într-un mod particular pe Moise.

6. Analizați întregul dialog dintre Moise și Dumnezeu (3:11-4:17). Care sunt obiecțiile aduse de Moise și cum răspunde Dumnezeu fiecăruia dintre ele?

.....

.....

.....

.....

.....

7. Atunci când ești sigur că Dumnezeu îți vorbește și așteaptă de la tine un angajament, ce lucruri/aspecte îți influențează răspunsul?

.....

.....

.....

Care este chemarea pe care simți că tu o ai din partea lui Dumnezeu – ce scop și ce plan crezi că are Dumnezeu cu tine în această viață? Ai/ ai avut momente când ai încercat să te opui chemării lui Dumnezeu sau când te-ai simțit inadecvat? Care sunt de obicei obiecțiile tale?

.....

.....

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Întoarcerea în Egipt și prima confruntare cu Faraon

Dialogul dintre Moise și Dumnezeu (3:11-4:17) are un final destul de abrupt. Dacă la primele patru obiecții aduse de Moise, Dumnezeu are răbdare și îl încurajează în fiecare instanță cu o soluție, la ultimul protest al lui Moise (*Stăpâne, Te rog, trimite pe altcineva* – cf. 4:13), citim că *mânia Domnului s-a aprins împotriva lui Moise*.

Nu știm ce anume l-a convins în final pe Moise să accepte chemarea și însărcinarea lui Dumnezeu: și-a epuizat argumentele, a fost convins de Dumnezeu, a fost copleșit de frică ca urmare a izbucnirii mâniei lui Dumnezeu, altele. Cert este că Moise nu mai are nimic de obiectat, nici măcar atunci când Dumnezeu îi revelează că sarcina pe care o are de îndeplinit nu va fi deloc una ușoară, datorită împotrivirii lui Faraon (cf. 3:19; 4:21-23).

1. Privește în dreptul tău. Ești gata să te încrezi în Dumnezeu chiar dacă succesul imediat este puțin sau deloc probabil? Cât de mult te focalizezi în astfel de instanțe pe rezultate și cât de mult pe ascultare? Argumentează.

.....
.....
.....

Aflat pe drumul de întoarcere către Egipt, împreună cu familia sa, Moise se întâlnește din nou cu Dumnezeu – vezi 4:24-26. Chiar dacă relatarea laconică ridică mai multe întrebări decât răspunsuri,

pare evident că naratorul a ales în mod intenționat să se oprească asupra acestui episod din viața lui Moise.

2. Care a fost motivul inserării acestui pasaj aici – care a fost greșeala lui Moise și de ce a fost Dumnezeu atât de sever (vezi Genesa 17:1-14 și 1 Samuel 15:22)? Ce trebuie să învățăm de aici despre relația noastră cu Dumnezeu?

.....
.....
.....

În pofida faptului că Moise este cel chemat și însărcinat de Dumnezeu, el nu este singur în această lucrare. Mai mult, textul ebraic lasă să se înțeleagă că este posibil ca Aaron să fi făcut semnele înaintea poporului. Vedem așadar cum Moise și Aaron, orchestrați de Dumnezeu, acceptă să facă echipă și prin aceasta se completează unul pe celălalt. Ca rezultat, poporul crede și i se închină lui Dumnezeu.

Încurajați de reacția evreilor, Moise și Aaron merg înaintea lui Faraon. Prima audiență pe care o au la monarhul Egiptului (cap. 5:1-4) este prezentată în termeni succinți, dar care scot în evidență elementele esențiale ale viitorului conflict. La cererea concretă a lui Moise: *Așa vorbește Domnul – Dumnezeul lui Israel*, Faraon, care în panteonul egiptean era considerat a fi un zeu întrupat, pune întrebarea cea mai logică din punctul lui de vedere: *Cine este acest zeu, Domnul, și de ce ar trebui ca eu, unul din zeii Egiptului, să ascult de glasul Lui și să las pe Israel să plece?* Într-adevăr, la acel moment, Faraon nu-L cunoaște pe Dumnezeu și de aceea Dumnezeu îi va destule prilejuri să o facă (vezi și 7:5). Pe de altă parte, dacă ne uităm atent la plângerile făcute de logofeți lui Faraon, aceștia numesc poporul lui Dumnezeu ca fiind poporul lui Faraon. Vedem ca poporul este gata să renunțe la a fi copii lui Dumnezeu în schimbul unei vieți mai ușoare. Și în mintea evreilor trebuia așadar să aibă loc o schimbare a suveranității. Lupta

care se dă de acum înainte nu mai este între Moise și Faraon, ci între Dumnezeu și zeii Egiptului.

3. Întrebarea pe care tot mai mulți o pun astăzi este întrebarea lui Faraon: Cine este Domnul și de ce să ascult de El? Împărtășește grupului răspunsul tău la această întrebare: Cine este Domnul, astăzi, pentru tine și de ce ar trebui să ascuți de El?

.....
.....
.....

În altă ordine de idei, este interesant modul în care Moise și Aaron îl prezintă pe Domnul. *Dumnezeul lui Israel* nu sună cunoscut pentru Faraon, deoarece evreii nu erau un popor pentru el, ci doar o națiune de robi, dar mai ales, este important modul în care cei doi îl focalizează pe Dumnezeu la nivel personal – Dumnezeu al evreilor.

4. Cum îl prezentăm noi pe Dumnezeu – un Dumnezeu general, care ocazional are tangență și cu noi, sau un Dumnezeu personal, cu toate implicațiile care decurg din această relație? Cât de corect îl mărturisești tu cu vorba, dar și cu fapta?

.....
.....
.....

O parte a strategiei lui Faraon prin care a încercat să oprească poporul să i se închine lui Dumnezeu a fost aceea de a-i da mai mult de lucru, astfel încât să fie prea ocupat cu munca și prea îngrijorat de soarta zilei de mâine (Exod 5: 6-9). Dacă privim cu atenție în dreptul nostru, trebuie să recunoaștem că aceeași strategie o folosește Satan și astăzi pentru a ne abate de la închinarea noastră înaintea lui Dumnezeu.

5: Analizează-ți activitățile zilnice și fă o listă cu lucrurile pentru care aloci cel mai mult timp. Unde este inima ta – cât de mult i te închini lui Dumnezeu și cât altor lucruri? (vezi și Matei 6:19-24)

.....
.....
.....

Cu toate că Dumnezeu i-a spus lui Moise că Faraon nu se va lăsa înduplecat ușor, Moise este complet descurajat de rezultatul primei sale acțiuni, astfel că se plânge din nou înaintea Domnului: *Faraon ... a făcut mai mult rău poporului, iar Tu n-ai făcut nimic ca să-Ți eliberezi poporul ...* (cf. 5:22-23). De multe ori ni se pare că unele inițiative bune și drepte din partea noastră duc la necaz și nenorociri și aceasta cu atât mai mult cu cât ne-am aștepta ca Dumnezeu să fie cu noi și toate să ne meargă bine. În astfel de momente, începem să ne îndoim de puterea lui Dumnezeu și poate, la fel ca Moise, ne întrebăm: *Doamne, de ce m-ai trimis?*

6: Te-ai confruntat vreodată cu momente de descurajare în viața sau lucrarea ta când, deși ai știut sigur că deciziile și/sau acțiunile tale erau în concordanță cu voia lui Dumnezeu, lucrurile păreau să meargă tot mai rău? Ce ți-a fost cel mai greu în acele momente?

.....
.....
.....

Cum a răspuns Dumnezeu și ce ai învățat din aceste experiențe?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Reconfirmarea însărcinării divine

Lumea în care trăim poate fi asemănată cu o uriașă scenă pe care se joacă marea piesă a istoriei umane. Dincolo de fiecare act, în fundalul fiecărei scene, ceea ce captează atenția privitorului este manifestarea gloriei lui Dumnezeu. Și în cartea Exod, Dumnezeu este de departe personajul principal.

Dacă ne-am oprit la finalul cap. 5 din cartea Exod, am rămâne cu impresia că planul lui Dumnezeu de a-l elibera pe Israel din robia egipteană s-a poticnit într-un mod dureros. Faraon pare să fi câștigat, iar Moise și Dumnezeu par să fi pierdut. Dincolo de asta, s-ar putea ca Moise să fi avut dreptate. Dumnezeu ar trebui să dea această însărcinare cuiva mai calificat și mai persuasiv. Dar Dumnezeu mai are de lucru atât cu Moise, cât și cu Faraon și Egipt, astfel că El intră din nou în scenă.

1. Analizați v. 6:2-8 Ce spune Dumnezeu despre Sine și despre ceea ce a făcut/va face pentru poporul Său? Care aspecte sunt accentuate și ce urmărește Dumnezeu prin aceasta?

.....
.....
.....

În pofida titlului cărții – Exod/Ieșirea – segmentele de text care tratează efectiv ieșirea israeliților din Egipt sunt destul de puține (12:31-42 și 13:17-14:31). Accentul naratorului cade în schimb pe ceea ce a condus la ieșire (1:1-12:30), iar mai apoi pe ceea ce se întâmplă în urma ieșirii (15:1-40:38). Înțelegem astfel că scopul

întregii bătălii (între Moise și Faraon în planul uman, între Dumnezeu și zeii Egiptului în cel spiritual), inclusiv scopul minunilor cu care Dumnezeu va lovi Egiptul, nu este acela de pedeapsă pentru păcatele egiptenilor. Mai degrabă, scopul este ca Faraon și Egiptul să cunoască faptul că Yahweh singur este Dumnezeu atât în Egipt, cât și oriunde în altă parte. Nu în ultimul rând, în decursul acestui proces, Israel va ajunge de asemenea să-L cunoască pe Dumnezeul său într-un mod mult mai profund.

2. Citiți Exod 7:3-5 și Filipeni 2:10-11. Care este asemănarea și care este diferența între a-l (re)cunoaște pe Domnul în aceste contexte și modul în care cei ce sunt ai lui Dumnezeu Îl cunosc pe El (vezi Exod 6:6-8, 10:2; Fil. 3:7-10)? Ce trebuie să învățăm de aici?

.....
.....
.....

3. Cum reacționează poporul la cuvintele spuse de Dumnezeu prin Moise (6:9)? Analizați în paralel atitudinea evreilor din 4:31 cu cea de acum (vezi și Marcu 4:16-17).

.....
.....
.....

De ce ne descurajăm așa de ușor atunci când trecem prin diferite încercări? Unde este problema (care sunt barierele/obstacolele) și care este soluția?

.....
.....
.....

Narațiunea din capitolul 6 pare întreruptă de genealogia lui Moise și Aaron care de altfel ocupă cea mai mare parte a capitolului. Chiar dacă la prima citire, inserarea genealogiei pare să nu se încadreze foarte bine în secvența narațiunii, o citire mai atentă a contextului (evenimentele care au avut deja loc – cap. 5 și cele care urmează să se întâmple – cap. 7) ne convinge că ea nu a fost pusă întâmplător tocmai aici.

4. Care este scopul pentru care a fost inserată în acest loc genealogia lui Moise și Aaron? Ce observăm din relatarea genealogiei și ce mesaj vrea să transmită naratorul?

.....
.....
.....

Pasajul din cap. 7:1-7 reprezintă mai mult decât o simplă repetiție a ceea ce Dumnezeu i-a spus mai înainte lui Moise. Dacă la finalul teofaniei din 4:15-16, Dumnezeu i-a precizat lui Moise rolurile pe care el și cu Aaron le vor avea în fața copiilor lui Israel, acum, Dumnezeu îl împuternicește pe Moise cu autoritate divină în vederea discuțiilor viitoare cu Faraon care, la rândul său pretindea că este divin.

În pofida autorității divine cu care a fost înzestrat de către Dumnezeu, Moise rămâne *un om foarte blând* (în sensul de umil, smerit), *mai blând decât orice om de pe fața pământului* (Num. 12:3). Cu alte cuvinte, Moise îi dă lui Dumnezeu gloria care i se cuvine și nu abuzează de puterea care i-a fost dată, nu se comportă ca un stăpân sau tiran cu Aaron sau cei din popor și nici nu-l *trăsnește* pe Faraon pentru a rezolva mai repede problema.

Pe de altă parte, *cui i s-a dat mult, i se va cere mult și cui i s-a încredințat mult, i se va cere mai mult*, spune Domnul Isus în Luca 12:48. Onoarea

și autoritatea pe care Moise le-a primit de la Dumnezeu au atras după sine și o responsabilitate uriașă. Din acest motiv, ceea ce părea doar o mică inițiativă a lui Moise de a lovi stânca prin puterea lui și a lui Aaron, nu a lui Dumnezeu (vezi incidentul de la Cades – Numeri 20:1-13), l-a făcut să piardă lucrul după care tânjea cel mai mult – intrarea în Țara Promisă (vezi Deut 32:48-52) și aceasta în pofida rugăciunii fierbinți a lui Moise (cf. Deut. 3:23-29).

5. Cum stai cu mândria? Se schimbă ceva în atitudinea și comportamentul tău atunci când ești înălțat într-o poziție sau ți se dă o anumită autoritate peste cei din jur? De ce?

.....
.....
.....

6. Cum se împacă atitudinea smerită, de slujire, cu pozițiile de autoritate pe care Dumnezeu le dă unor slujitori ai săi? Cum trebuie să se manifeste autoritatea umană în Biserică?

.....
.....
.....

Unul din aspectele care se repetă și va deveni un fir roșu al conflictului dintre Dumnezeu și Faraon este legat de împietrirea inimii lui Faraon. Începând din capitolul 4 și până în capitolul 14, expresia apare de aproximativ 20 ori.

7. Identificați versetele în care se vorbește despre împietrirea inimii lui Faraon. Ce putem spune despre agentul împietririi – a fost acesta Faraon sau Dumnezeu?

.....
.....

.....

.....

Ce trebuie să învățăm de aici despre Dumnezeu și despre împietrirea inimii noastre? Cum se manifestă împietrirea inimii?

.....

.....

.....

În pofida obiecțiilor inițiale, în pofida descurajării de care au fost cuprinși ca urmare a audienței eşuate la Faraon și a reproșurilor din partea celor pentru care lupta, în final Moise și Aaron *au făcut întocmai cum le-a poruncit Domnul.*

Minunile pe care Dumnezeu le-a spus lui Moise să le facă în fața copiilor lui Israel și mai apoi în fața lui Faraon, erau reversibile. Ceva drept (toiagul) se prefăcea în ceva încolăcit (șarpe), iar apoi redevenea din nou drept (toiag). Ceva sănătos (mâna lui Moise) se transforma în ceva bolnav (lepră), iar mai apoi transformarea avea din nou loc. Începând însă de la semnul prefacerii apei în sânge (apele curate ale Nilului se transformă în ceva respingător), toate minunile/urgile care urmează vor fi ireversibile.

Până la acest moment, Faraon a avut ocazia să ia seama la cine este Dumnezeu și ce poate El să facă, fără ca acest lucru să-i provoace vreun dezavantaj major. De acum încolo însă, Faraon va intra într-un proces la sfârșitul căruia va ști că *Nimeni nu este ca Dumnezeul lui Israel, El trece pe ceruri ca să-ți vină în ajutor, trece cu măreție pe nori. Dumnezeul cel Veșnic este un loc de adăpost, și sub brațele Lui cele veșnice este un loc de scăpare.* (Deut. 33:26-27).

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Dumnezeu vorbește prin intermediul urgiilor

Societatea și cultura Egiptului antic erau modelate de venerarea mai multor zei, Faraon fiind reprezentantul lor pe pământ și singurul dintre muritori care avea acces direct la acești zei. În templele egiptene erau reprezentați doar zeii și faraonii, subliniindu-se în acest fel originea divină a celor din urmă.

În acest context, Dumnezeu se revelează pe Sine și acționează pentru eliberarea poporului Său. În conformitate cu caracterul și voia Sa, El *înmulțește semnele și minunile în țara Egiptului* (Exod 7:3b) în mod progresiv, pentru ca Faraon și egiptenii să-I elibereze poporul.

1. Enumerați urgiile revărsate de Domnul asupra Egiptului.

- I
- II
- III
- IV
- V
- VI
- VII
- VIII
- IX

Identificați elementele lor comune precum și cele care le diferențiază.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

La o simplă citire a textului, urgiile par a fi niște calamități naturale, însă pentru egiptenii din vremea aceea, ele erau în mod evident îndreptate împotriva zeilor Egiptului. Animalele, plantele, fenomenele naturale erau în slujba zeilor reprezentând manifestări ale acestora. Urgiile doboară rând pe rând aceste simboluri, punând la îndoială capacitatea zeităților egiptene de a-și apăra domeniile.

Urgia	Zeul vizat
Prefacerea apei în sânge	Nilul – sistemul vascular al lui Osiris Khnum – gardianul Nilului Hapi – spiritul Nilului
Broaștele	Hekt – soția zeului Khnum era reprezentată printr-o broască
Păduchii	Geb – zeul pământului
Musca cânească	Kheprer – zeul autocreat al învierii reprezentat printr-un gândac
Ciuma vitelor	Hathor – zeița mamă reprezentată printr-o vacă Boul Aspis era venerat pe scară largă
Vărsatul negru	Inclusiv vrăjitorii sunt afectați de molimă – zeii pe care îi venerază nu îi pot proteja

Piatra și focul	Seth – protectorul grânelor
Lăcustele	Senehem – protectorul împotriva insectelor dăunătoare
Întinericul de 3 zile	Ra, Aten, Atum și Horus – zeii soare Faraon, ca fiu al lui Ra

2. În prima audiență a lui Moise la Faraon, cel din urmă refuză cererea israeliților spunând: Cine este Domnul, ca să ascult de glasul Lui și să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul... (Ex 5:2). Ce credeți că trebuiau să învețe egiptenii în timpul urgiilor despre Dumnezeuul evreilor și despre zeii lor?

.....

Primele 9 urgii pot fi împărțite în grupe de câte 3. Dumnezeu nu îi lasă pe egipteni să ghicească mesajul pe care vrea să îl transmită, ci enunță clar scopul urgiilor prin Moise. Fiecare grupa de 3 urgii începe printr-o audiență la Faraon în care Moise transmite avertizarea lui Dumnezeu, dar și ceea ce vrea Dumnezeu să cunoască egiptenii despre Sine.

3. Ce spune Dumnezeu despre Sine și cui se adresează?

Ex. 7:17a

.....

Ex. 8: 22-23a

.....

Ex 9:14-16

.....

Cum susțin urgiile enunțurile Sale?

.....

.....

.....

4. Cum s-au raportat egiptenii la mesajul lui Dumnezeu ? Dar Faraon? (Ex 7:22-23, 8:8, 8:15, 8:19, 8:28, 8:32, 9:7, 9:27-28, 9:34-35, 9:20-21, 10:7)

.....

.....

.....

Cum trebuie să te raportezi tu la vorbirea lui Dumnezeu?

.....

.....

.....

5. De ce își împietrește Faraon inima? Cum ajunge Dumnezeu să-i împietrească inima lui Faraon? (Ex 7:13-14, 7:22-23, 8:15, 8:19, 8:32, 9:7, 9:12, 9:34-35, 10:1, 10:3, 10:20, 10:27)

.....

.....

.....

Meditează la pericolul neascultării și la efectele dramatice care le poate avea asupra inimii tale și implicit asupra relației tale cu Dumnezeu. (Evrei 12:1)

.....
.....
.....

6. De ce credeți că Dumnezeu a ales limbajul urgiilor pentru a-și transmite mesajul ?

.....
.....
.....

Prima urgie a avut loc la începutul lunii iunie, iar cea de-a zecea în ziua a patrusprezecea a lunii Nissan (începutul lui aprilie), ceea ce înseamnă un interval de aproximativ 10 luni, timp dăruit de Dumnezeu egiptenilor pentru a *rumega* mesajul și pentru a-și pleca genunchii înaintea Lui. Pe lângă aceasta, aproape fiecare urgie a fost precedată de o avertizare care era practic o mână întinsă a Domnului înspre egipteni.

7. Pentru a putea fi înțeles, Dumnezeu s-a descoperit egiptenilor prin mesajul lui Moise și prin urgii. Cum vorbește azi Dumnezeu oamenilor? Ție cum ți-a vorbit ? Dă exemple.

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Paștele – izbăvirea de sub mânia lui Dumnezeu

Până la acest moment, întregul conflict pare să se fi desfășurat între cei doi exponenți ai zeilor: Moise și Faraon. Dacă primele opt urgii au lovit zeii din jur, începând cu urgia a noua este vizat direct Faraon.

La începutul capitolului, Moise anunță urgia finală și oferă multe detalii cu privire la desfășurarea evenimentelor. Această ultimă urgie lovește chiar în inima sistemului religios al Egiptului. În clipa în care Faraon murea, întâiul său născut era dator să îndeplinească ceremoniile de îmbălsămare și înmormântare, ceremonii care semnificau transformarea faraonului mort în Osiris, zeul lumii de dincolo. Lovind cu moartea pe întâiul născut al lui Faraon, Dumnezeu s-a atins nu numai de următorul zeu în viață al Egiptului, ci și de veșnicia lui Faraon.

1. Descrieți urgia a zecea bazându-vă pe relatarea din Exod cap. 11.

.....

.....

.....

2. Ce consecințe are nesocotirea vorbirii lui Dumnezeu?

.....

.....

.....

Narațiunea ajunge acum la punctul culminant, dar naratorul alege să descrie pregătirile de Paște, în loc să continue cu urgia a zecea.

Astăzi, după atâtea milenii în care ne-am obișnuit să vedem pregătirile de Paște ca pregătiri de sărbătoare, ne e greu să înțelegem de fapt că pregătirile din zilele acelea erau pregătiri pentru ziua judecării lui Dumnezeu: *În noaptea aceea, eu voi trece prin țara Egiptului, și voi lovi pe toți întâii-născuți din țara Egiptului, de la oameni, până la dobitoace; și voi face judecată împotriva tuturor zeilor Egiptului: Eu, Domnul* (Ex. 12:12).

3. Observați și punctați care sunt pregătirile pentru izbăvirea de sub urgia a 10-a. Cine este vizat de urgia a 10-a? Cine este inițiatorul salvării? Care sunt lucrurile care trebuiau făcute pentru a beneficia de salvarea lui Dumnezeu?

.....
.....
.....

Dumnezeu trasează un perimetru al salvării pentru poporul Său. Prevederea ca orice persoană circumcisă poate mânca din mielul Pascal, precum și intervalul de timp dintre cumpărarea și sacrificarea lui, ne duce cu gândul la încă un timp de har și o mână întinsă pentru toți cei care voiau să intre sub umbrela sângelui pascal, fie israeliți fie egipteni. Dar era nevoie de o decizie personală.

4. Care este astăzi perimetrul salvării oamenilor? Cine l-a stabilit? Cum te raportezi la ideea tot mai răspândită că toate religiile sunt căi de obținere a aceleiași salvări?

.....
.....
.....

5. Ce semne de aducere aminte a acestei izbăviri miraculoase a legiferat Dumnezeu pentru poporul Său? (vezi Ex 12: 24-27, Ex 13:11-16)

.....
.....
.....

6. Care sunt semnele de aducere aminte pe care le avem noi astăzi ca urmași ai lui Hristos și care este rolul lor în viața noastră? (vezi 1 Cor 11:26)

.....
.....
.....

7. Cine era responsabil pentru organizarea mesei pascale? (Ex 12:3) Cui i-a dat Dumnezeu responsabilitatea de a explica generației următoare semnificația sărbătorii? (Ex 12:26-27, 13:14-16)

.....
.....
.....

Pe ce sunt focalizate sărbătorile noastre? Dar întâlnirile din fiecare duminică? Cine trebuie să explice semnificația sărbătorii copiilor tăi și cum o face?

.....
.....
.....

Sărbătoarea Paștelui a însemnat o schimbare radicală de calendar: *Domnul a zis lui Moise și lui Aaron în țara Egiptului: "Luna aceasta va fi pentru voi cea dintâi lună a anului"* (Ex 12:1-2). Viața ce urma să fie trăită în acel nou an era marcată de evenimentul Paștelui, ca și cum fiecare israelit ar fi spus: *Doamne, anul acesta viața mea este un dar din mâna Ta. Eu și casa mea n-ar mai fi trebuit să existăm. Și cu toate acestea, prin sângele mielului pascal pe care l-ai acceptat ca substitut al nostru, astăzi stăm înaintea Ta, așteptând binecuvântările Tale peste viața noastră. Și pentru că de fapt, viața mea și viața celor din casa mea îți aparțin Ție, doresc s-o trăim într-un chip vrednic de Tine.*

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Îeșirea din Egipt și trecerea Mării Roșii

În sfârșit liberi! După 430 de ani de robie, poporul Domnului este eliberat și pornește pe drumul spre țara promisă. În 13:17 se reia firul narațiunii întrerupt în 12:37, cu prezentarea itinerarului pe care cei 600.000 de oameni, afară de femei și copii, aveau să-l urmeze. Este interesant de observat că cel mai direct drum dintre Egipt și Canaan era prin țara filistenilor, o călătorie de circa doua săptămâni de-a lungul coastei Mării Mediterane. Totuși, Dumnezeu nu-i conduce pe israeliți pe acest drum ci îi îndrumă spre sud, prin peninsula Sinai.

1. Notează localitățile aflate pe traseul poporului și identifică-le pe hartă.

.....
.....
.....

Scrie cel puțin 2 motive pentru care Dumnezeu adoptă această variantă de traseu (citește și Exod 3:12, 13:17 și Deut. 8:15-18). Care sunt mijloacele de călăuzire folosite pentru a duce poporul pe drumul respectiv? (vezi și Deut. 8: 2-5)

.....
.....
.....

În Vechiul Testament ne sunt prezentate arătările lui Dumnezeu în mai multe forme (vezi Gen. 18; Exod 3:1-6). Una dintre aceste forme, întâlnite și în pasajul de față, este norul de slavă (Shekinah), un semn vizibil al prezenței Lui Dumnezeu în mijlocul poporului, ca să-i călăuzească, să-i îndrume și să-i protejeze.

Dumnezeu este cu poporul Lui și astăzi. În vremuri de necaz și suferință, El îl protejează de pericol și distrugere. Uneori El își călăuzește poporul pe căile care nu sunt nici cele mai scurte și nici cele mai ușoare, dar știm că face lucrul acesta ca să-i învețe pe ai Lui să se bazeze pe El și să pășească prin credință.

2. Dă exemple de situații sau momente din viața ta în care ai perceput în mod clar prezența lui Dumnezeu alături de tine sau ai simțit călăuzirea Lui în acțiunile sau deciziile tale. Care sunt elementele care te ajută să identifici această călăuzire?

.....
.....
.....

Capitolul 14 este de un dramatism greu de imaginat. Dumnezeu cere poporului să se poziționeze în cel mai prost loc posibil, din punct de vedere al strategiei militare, între egipteni și Marea Roșie. Mai mult decât atât, El îl provoacă pe Faraon să pornească în urmărirea lor, cu o armată foarte puternică. Starea poporului pare să fie gravă, cel puțin din perspectivă umană.

3. De ce crezi că a adus Dumnezeu poporul în circumstanțe atât de grele? Citește și Daniel 3:13-23. Cum au reacționat ei în fața crizei?

.....
.....
.....

Dar tu, cum reacționezi atunci când ești trecut prin „cuptorul” suferinței și al încercărilor? Te încrezi mai puternic în Dumnezeu, sau încerci să-ți găsești propriile mijloace de scăpare?

.....
.....
.....

Traversarea Mării Roșii este considerată drept cea mai mare manifestare a puterii lui Dumnezeu în Vechiul Testament. Ea rămâne ca un moment definitoriu în istoria poporului Israel (vezi Ps. 78; Ps. 106; Ps. 136; Isaia 51:10). Sunt însă și unii sceptici, în special dintre teologii liberali, care nu consideră acest eveniment drept un miracol și, în consecință, reduc puterea lui Dumnezeu la ceea ce se poate explica în termeni raționali.

4. Tu ce crezi despre miracolele prezentate în Scriptură? Care ar fi alte evenimente din istoria umanității, sau din viața ta, care ar putea fi încadrate în domeniul supranaturalului?

.....
.....
.....

Când cineva îți relatează un fapt ieșit din comun, primul impuls este să-l crezi sau să-i găsești o explicație rațională? Argumentează.

.....
.....
.....

Da, trecerea israeliților prin mare ca pe uscat și nimicirea armatei egiptene care-i urmărea dovedește că nimic nu este prea greu pentru Domnul. Cu cât este mai mare încercarea, cu atât este mai mare și oportunitatea pentru Dumnezeu de a-Și revela puterea și harul. Dacă Dumnezeu a despiciat Marea Roșie ca să-și salveze poporul, El poate să ne poarte și nouă de grijă. Noi credem în puterea Lui, deci să strigăm către Dumnezeu pentru izbăvire și ajutor. Cuvântul Lui ne spune în Exod 14:14: *Domnul se va lupta pentru voi; dar voi stați liniștiți* (vezi și Filipeni 4:6-7).

5 Împărtășiți între voi, în grup, un lucru sau o situație din viața voastră a fiecăruia, care este sau poate deveni un motiv serios de îngrijorare. Treceți pe o listă situațiile respective și rugați-vă Domnului pentru ele.

.....
.....
.....

Israel a văzut mâna puternică pe care o îndreptase Domnul împotriva Egiptenilor. Și poporul s-a temut de Domnul și a crezut în Domnul și în robul Său Moise. (14:31). Un final fericit, care generează o manifestare spontană a bucuriei, exprimată printr-un cântec de laudă. Cântecul de la Marea Roșie este primul psalm sau imn al poporului evreu, înregistrat în documente scrise. Este un imn de laudă și adorare dedicat Domnului și numai Lui, pentru marea Sa lucrare de răscumpărare, prin care a scos pe Israel din țara robiei și i-a dat libertate.

6. Notează expresiile în care este descris Dumnezeu și acțiunile Lui în această cântare extraordinară de laudă. Meditează la aceste expresii și la ce reprezintă ele pentru tine.

.....
.....

.....
.....
.....
Ce crezi că ar trebui să facem, pentru ca astfel de momente de laudă să nu fie *exceptii*, evenimente izolate, ci impactul intervențiilor salvatoare ale lui Dumnezeu în viața noastră să rămână?
.....
.....
.....

Paradigma Exodului se împlinește în marele și adevăratul Exod, în eliberarea noastră din robia păcatului pentru a avea parte de moștenire în patria cerească. Cristos a câștigat biruința prin moartea și învierea Sa. El a fost dat pentru păcatele noastre și a înviat din morți pentru că am fost socotiți neprihăniți (Rom. 4:24-25). Biruința Lui Cristos a devenit biruința noastră. Implicațiile acestei biruințe pentru noi sunt extraordinar de mari. Doar în urma ei am putut beneficia de mântuire. De aceea se cuvine să înălțăm neîncetat cântări de laudă. Dar să nu uităm că cea mai frumoasă laudă, cea mai deplină mulțumire este viața noastră, trăită în slujba Lui!

7. Ce poți spune despre viața ta? Arată ea ca o cântare de laudă pentru Cristos? Ce intenționezi să faci în mod concret în perioada următoare pentru ca viața ta, acțiunile tale, să-L onoreze mai mult pe El?
.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Cârtirile poporului și răspunsul Domnului

După episodul înălțător de credință și bucurie de la Marea Roșie, nu este nevoie decât de 3 zile pentru ca poporul să treacă la o etapă de necredință, cârtire și nemulțumire atât față de Dumnezeu, cât și față de Moise și Aaron. Ce contrast extraordinar între cântarea plină de bucurie de la Marea Roșie și revolta de la Mara, între harul oferit de Dumnezeu poporului și lipsa totală de recunoștință a celui din urmă. Dar să nu ne grăbim în a-i judeca pe alții...

1. Care este motivul acestei rebeliuni? Cum reacționezi tu față de Dumnezeu atunci când treci prin lipsuri materiale?

.....
.....
.....

Scenariul răzvrătirii de la Mara se repetă aproape identic în pustia Sin. La Mara *a dat Domnul poporului legi și porunci, și acolo l-a pus la încercare. El a zis: „Dacă vei asculta cu luare aminte glasul Domnului, Dumnezeului tău, dacă vei face ce este bine înaintea Lui, dacă vei asculta de poruncile Lui și dacă vei păzi toate legile Lui, nu te voi lovi cu nici una din bolile cu care am lovit pe Egipteni; căci Eu Sunt Domnul, care te vindecă.”* Altfel spus, *Eu sunt Domnul care îți voi purta de grijă, dar tu trebuie să înveți ascultarea de Domnul.* Sau, mai concret: puteți alege să vă răzvrățiți împotriva Domnului sau să trăiți în ascultare de Domnul. Din nefericire poporul a căzut la test și nu doar în aceste două circumstanțe (vezi 1 Cor. 10:1-11).

2. Care sunt conform cu 1 Corinteni 10:1-13, greșelile poporului evreu din timpul călătoriei lor prin pustie, greșeli pe care trebuie să le evităm ca să fim pe placul Domnului și să beneficiem de protecția Lui?

.....
.....
.....

În ce fel ai caracteriza umblarea ta prin credință? Este statornică sau schimbătoare ca și a evreilor proaspăt eliberați din robie? Cum stai cu ascultarea față de Dumnezeu?

.....
.....
.....

Domnul răspunde necredincioșiei poporului cu dragoste și îndurare, oferindu-le cele necesare existenței fizice. El se înfățișează iarăși înaintea lor în norul de slavă, dându-le în mod miraculos carnea și pâinea pe care le ceruseră. Este încă o demonstrație a purtării de grijă pe care Dumnezeu o arată poporului Său, în pofida nerecunoștinței și căilor rele ale acestuia.

3. Analizează în paralel pasajele din Exod 16:8-20 și din Matei 6:25-34. Ce crezi că este greșit în solicitarea poporului?

.....
.....
.....

Care este atitudinea corectă a credinciosului față de elementele indispensabile existenței fizice (hrană, îmbrăcăminte)? Ce promite Dumnezeu legat de aceste nevoi? Ce ar fi de schimbat din acest punct de vedere, în atitudinea ta?

.....
.....

.....
.....
4. În grija Sa față de popor, Dumnezeu le oferă mana, o porție de hrană zilnică, un înlocuitor pentru pâine. Cum este descrisă mana și care sunt regulile stabilite pentru aprovizionarea și consumul ei? Când a încetat să mai cadă? Citește și Numeri 11:7-9; Iosua 5:12.

.....
.....
.....
De ce crezi că Dumnezeu a poruncit poporului să strângă mană doar pentru o zi, cu excepția zilei a șasea? Luând în considerare și Matei 6:11, ce principiu putem formula despre purtarea de grijă a Domnului față de nevoile copiilor Săi? Discutați în cadrul grupului pe această temă.

.....
.....
.....
În versetul 20 ne este prezentată reacția lui Moise față de neascultarea acelor din popor care au încercat să păstreze mana și pentru ziua următoare.

5. Cum crezi că se împacă aceasta reacție cu afirmația din Numeri 12:3? Citește Ef. 4:26-27. Cum te poți mânia fără să păcătuiești? Ce ar trebui să schimbi în reacțiile tale ca blândețea ta să fie cunoscută de toți oamenii?

6. Domnul le poruncește evreilor să păstreze un omer de mană pentru ca să o arate generațiilor viitoare. Care a fost scopul acestei cerințe? Ce trebuia să înțeleagă aceste generații din această mărturie?

.....
.....
.....

Motivul pentru care Dumnezeu dă mană poporului Său, nu este doar acela de a le asigura existența fizică, oferindu-le hrana de care aveau nevoie. În cuvintele sale din Deut:8:3,16, Moise spune că scopul principal al manei a fost acela de a învăța poporul să depindă de Dumnezeu și de Cuvântul Său. Fiul lui Dumnezeu, Isus Cristos, a reiterat acest scop atunci când, în confruntarea cu Satan, a citat cuvintele lui Moise din Deut. 8:3 (vezi Mat. 4:4).

Mana este totodată o prefigurare a persoanei Domnului Isus. În Ioan 6:31 citim: *Părinții noștri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: „Le-a dat să mănânce pâine din cer.” Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat, vă spun, că Moise nu v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă adevărata pâine din cer; căci Pâinea lui Dumnezeu este aceea care se pogoară din cer, și dă lumii viața”. „Doamne” I-au zis ei „dă-ne totdeauna această pâine.” Isus le-a zis: „Eu Sunt Pâinea vieții. Cine vine la Mine, nu va flămânzi niciodată; și cine crede în Mine, nu va înseta niciodată.”*

7. Ce înțelegi tu din aceste cuvinte ale lui Isus? Ce înseamnă ele pentru tine sub aspect practic?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Minuni si cârteli

Dacă a existat în istoria lumii un popor care să fi văzut într-un mod deslușit minunile lui Dumnezeu, acela a fost poporul Israel. Dacă a existat o generație de oameni care să fi experimentat personal minunile lui Dumnezeu, aceea a fost generația Exodului. Dacă au existat niște oameni în istoria lumii care să fi trăit într-o perioadă scurtă cele mai multe minuni desfășurate sub ochii lor, aceia au fost cei care-l urmau pe Moise din Egipt.

Și totuși ... după atâtea minuni (dovezi clare ale prezenței lui Dumnezeu în viața lor), aceiași oameni ajung să cârtească și să pună la îndoială puterea și planul lui Dumnezeu, dovedind încă o dată că norma credinței nu sunt minunile, ci din contră, ele pot deveni chiar un obstacol pe calea credinței.

Evreii s-au prea obișnuit cu minunile lui Dumnezeu, ajungând să aibă așteptări greșite de la Dumnezeu, considerându-l un fel de lampă a lui Aladin, un Dumnezeu de consum care, atunci când sunt în primejdie sau în nevoi, apare și El și sare să-i ajute, stând într-un fel la dispoziția lor. Ei au inversat ecuația divină și, în loc să socotească minunile ca mijloace pentru a le întări credința, ei au făcut din ele scop în sine. Și nu e de mirare atunci că lipsa minunilor a însemnat și diminuarea credinței lor, arătând că ei nu erau preocupați să îl caute pe Dumnezeu, ci mai degrabă să caute minunile Lui. De aceea, credința lor a ținut atât timp cât au ținut și minunile, iar acest pericol ne paște și pe noi, mai ales pe cei care aleargă mereu după semne și minuni.

Lecția capitolului 17 din Exod ne dezvăluie substratul inimii lor, fiind ei ajung într-un loc în care – după cele mai extraordinare

minuni din istoria lumii – cârtesc împotriva Domnului care a făcut toate aceste minuni. Concluzie? Poporul își manifestă necredința, dovedind clar preocuparea și percepția lor greșită față de credință, față de Dumnezeu și de scopul minunile Lui în viața credinciosului.

1. Dumnezeu își conduce poporul înspre Refidim. Deși Dumnezeu putea să-I ducă pe alte căi în Canaan, totuși alege acest traseu. În lumina acestei constatări, cum vedeți apariția unei noi situații de nevoie legitimă (lipsa apei în pustie) în viața poporului? Vedeți și Ex. 15:25b; Ex. 16:4b. Să fie oare o coincidență faptul că poporul a ajuns din nou să sufere de sete? Ce ziceți de afirmația Domnului din Deut. 8:1-3 și răspunsul la aceasta întrebare?

.....
.....
.....

Atât atunci, cât și astăzi, unii dintre credincioșii izbăviți de Dumnezeu de sub robie (atunci cea Egipteană, azi robia păcatului), au impresia că de acum înainte, avându-l pe Dumnezeu de partea lor, *viața ar trebui să fie roză*. Citește cu atenție fraza aceasta din versetul 3: *Pentru ce ne-ai scos din Egipt, ca să ne faci să murim de sete aici, cu copiii și turmele noastre?* și întreabă-te:

2. Oare astăzi, copiii lui Dumnezeu nu trec prin aceleași ispite, cârtind în același fel? Dă câteva exemple în acest sens și mai apoi încearcă să oferi și răspunsuri celor care ridică acest gen de întrebări, ajutându-i să își corecteze perspectiva asupra vieții în Hristos.

.....
.....
.....

Ce zici de textele din 1 Pet. 1:6-7 și 1 Cor. 10:10-13?

.....
.....
.....

3. Citește cu atenție primele 7 versete din cap. 17 și încearcă să răspunzi la următoarele întrebări: Împotriva cui cârtește poporul – împotriva lui Moise sau împotriva Domnului? Care este concluzia și care sunt implicațiile (și pentru ei și pentru noi)?

.....
.....
.....

Dacă Dumnezeu i-a izbăvit de Egipteni fără a duce vreo luptă, iată însă că de data aceasta ei înșiși trebuie să lupte (vezi versetele 8-13). Interesant de observat este faptul că Domnul nu luptă în mod direct cu oștirea vrăjmașă, ci luptă prin intermediul bărbaților din popor. El nu mai folosește calamități naturale și urgii supranaturale pentru a aduce victoria, ci îi implică personal pe Israeliti în bătălie, lăsând sorții victoriei să depindă de ei.

4. Cum vezi tu legătura dintre Suveranitatea lui Dumnezeu și responsabilitatea omului în deciderea sorților acestei bătălii? Care sunt implicațiile practice pentru noi și bătăliile noastre?

.....
.....
.....

5. Biserica Domnului este poporul Domnului și, la fel ca și în cazul lui Israel, trebuie să își ducă bătăliile proprii. Dacă ești parte din poporul Domnului, te întreb – unde lupți tu: pe munte sau în vale?

.....
.....
.....

Dacă nu lupți niciunde înseamnă că ai o problemă – ce te reține să intri în bătăliile bisericii care, dacă observi mai îndeaproape, sunt bătăliile Domnului?

.....
.....
.....

Iosua și Moise au dus bătăliile poporului lui Dumnezeu. Iosua a luptat cu sabia în vale, Moise a luptat cu toiagul pe munte. Niciunul n-a avut însă izbândă singur. Iosua a avut nevoie de Moise, iar Moise la rândul său, de Aron și Hur. Din acest exemplu desprindem două întrebări practice.

6. Pe cine ai tu alături în bătăliile tale (în afară de părinți sau partenerul tău de viață)? Cum te ajută acea persoană?

.....
.....
.....

7. Cum sprijini tu pe cei care conduc în bătălii poporul Domnului? Spune practic celor din grup ce faci sau ce îți propui să faci în acest sens.

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Ietro si Moise

În acest capitol, Moise se întâlnește cu socrul său, Ietro, un preot *păgân* din Madian. Citind cu atenție capitolul 18, observăm însă câteva lucruri interesante, care ridică întrebări cu privire la acest om, la credința și înțelepciunea lui. Deși dialogul dintre el și Moise, urmat de sfaturile lui Ietro, sunt preocuparea acestui capitol, detaliile care însoțesc acțiunea sunt la fel de importante.

1. Primele 6 versete generează multă frământare între cei care sunt implicați în lucrarea Domnului, fiindcă ele aduc în discuție veșnica tensiune dintre familie și lucrare. De aceea, citind aceste versete (1-6) încearcă să dai câteva răspunsuri la controversata întrebare – ce rol are familia în lucrarea Domnului? Ajută sau nu? De ce unii cred că celibatul e mai de folos în lucrare (vezi Lc. 14:26; 1 Cor 7:34), iar alții spun că nu, ci din contră, familia este un atu în lucrare (cf. 1 Tim.3:4)? Cum vezi tu armonizarea acestei tensiuni?

.....
.....
.....

2: Citește v.7-12. Ce îl impresionează pe Ietro? Cum comentați afirmația lui din vers. 10-11, cât și gestul din vers. 12 (vezi și Ex.15:14-16)?

.....
.....
.....

3. Cunosci oamenii din jurul tău ce a făcut Dumnezeu în viața ta? Când a fost ultima dată când ai mărturisit cuiva ceva de genul acesta și cum ai făcut-o?

.....
.....
.....

4. Cum interpretezi versetul 15: Moise a răspuns socrului său: „Poporul vine la mine ca să ceară sfat lui Dumnezeu”?

.....
.....
.....

Cât de mult credit dai tu slujitorilor lui Dumnezeu din biserica ta? Cum i-ai încuraja pe cei care ezită să ceară sfat sau să vină la consiliere, indiferent că e vorba de liderul de grup, consilierul sau păstorul bisericii?

.....
.....
.....

Oamenii din poporul Domnului se pare că veneau la Moise nu doar pentru întrebări și sfaturi doctrinare sau spirituale, ci *când aveau vreo treabă*, când se confruntau cu probleme personale.

5. Oare de ce e nevoie și de sfatul altora când treci prin probleme în viață? De ce e nevoie și de o perspectivă spirituală (să ceară sfat lui Dumnezeu) când ai de rezolvat situații dificile în viață?

.....
.....

.....
.....
Când a fost ultima dată când ai căutat și călăuzirea lui Dumnezeu în rezolvarea problemelor tale? Răspunde la aceste întrebări și dă un exemplu grupului tău.
.....
.....
.....

6: Care sunt cele trei aspecte ale sfatului pe care-l oferă Ietro lui Moise? Discutați despre fiecare în parte. Găsiți asemănări cu viața bisericii din vremea noastră?
.....
.....
.....

Rolul chemării în viața unui om este deosebit de important. Chemarea face diferența în lucrarea Domnului. La fel și ordinarea, sau punerea deoparte a unei persoane pentru lucrarea lui Dumnezeu. Începând de la Horeb, Domnul îl pune deoparte pe Moise și îi dă o chemare. El îi vorbește direct și personal, Moise fiind reprezentantul poporului înaintea Domnului și reprezentantul Domnului înaintea poporului.

Te-ai întreat oare de ce Domnul nu a vorbit direct cu fiecare membru din poporul Său? Oare de ce a ales El ca Moise să fie acela care să arate celor din poporul Domnului *calea pe care trebuie să o urmeze*? De ce i-a împuternicit Moise pe alți oameni destoinici din popor să facă la fel?

Toate aceste răspunsuri derivă din modalitatea aleasă de Dumnezeu de a lucra în poporul Său și atunci și acum, în funcție de chemare, daruri, funcții și mărturia celor aleși de El.

7. Uitându-te acum la biserica Lui din zilele noastre, ce folos vezi tu în principiul acesta așezat de Dumnezeu? Cum te influențează pe tine înțelegerea acestui principiu în lucrarea bisericii și în interacțiunea ta personală cu slujitorii bisericii?

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Pregătire pentru primirea Legii

Eliberarea poporului evreu de sub robia Egipteană n-a fost un scop în sine. În planul lui Dumnezeu, eliberarea poporului era doar un pas în împlinirea unui scop cu mult mai mare. După 3 luni de la momentul ieșirii din Egipt, Dumnezeu își duce poporul la Sinai, un loc care va deveni celebru în istoria revelației divine. Aici, Dumnezeu va începe să descopere poporului planul Său cu privire la ei. Ceea ce este interesant însă de observat, sunt detaliile pregătirii primirii revelației descrise în următoarele capitole, precum și implicațiile ei.

1. Din ce ați descoperit până aici, dar și din alte texte din Scripturi, care credeți că a fost scopul pentru care Dumnezeu a eliberat poporul Israel din Egipt? Vezi în mod special v. 5-6; Ex 9:16; Ex. 3:12; Ps. 106:8; Nem. 9:10; Fapte 7:7.

.....
.....
.....

2. Dumnezeu, prin Moise, vorbește poporului (bătrânilor poporului) și le descoperă planul Său cu privire la intențiile Lui cu Israel. Dacă observați cu atenție, Dumnezeu dă libertate poporului în a-I accepta oferta. Discutați în grup pe marginea ofertei lui Dumnezeu. Observați fiecare aspect în parte.

.....
.....
.....

Ce implicații avea această ofertă pentru poporul Israel? Era condiționată în vreun fel? Cum explici v. 4 și v. 5?

.....
.....
.....

Observați în text că poporul este răscumpărat în vederea sfințirii și slujirii (*imi veți fi proști*). Există o perspectivă greșită între creștini care reduce mântuirea doar la aspectul izbăvirii și uită că scopul mântuirii este cu mult mai larg, incluzând sfințirea și slujirea Domnului. Procesul mântuirii transformă și schimbă modul omului de a fi și de a face. El va fi de acum înainte preocupat de Voia Domnului (sfânt) și va căuta să facă (slujească) Domnului.

3. Ai fost și tu răscumpărat? Care este slujba ta? Tu nu poți să-ți asumi binecuvântări până ce nu ți-ai asumat și responsabilități. Ce responsabilități ți-ai asumat tu în poporul Domnului?

.....
.....
.....

4. Cunoscând istoria poporului Israel de după acest episod, cum ți se pare răspunsul poporului din v. 8 (vezi și Ecles. 5:2-5). Cum vezi acest lucru aplicat în viața ta – i-ai promis Domnului ascultare și nu te-ai ținut de cuvânt?

.....
.....
.....

Citește v. 10-16 și subliniază frica apropierii de Dumnezeu. Aceasta noțiune nu este ceva nou, *frica de Domnul* fiind o caracteristică a credinciosului și în Vechiul, dar și în Noul Testament (vezi de ex. 2 Cronici 19:7-9; Ps. 111:10; Prov. 14:27; Fapte 9:31; 2 Cor.5:11).

5. Cum poți explica frica de Domnul? Pe ce bază se clădește ea? Cum experimentezi tu frica de Domnul în viața ta?

.....
.....
.....

Exista o tendință în rândul teologilor liberali de a-L împărți pe Dumnezeu între Vechiul Testament și Noul Testament. Acest dualism susține că Dumnezeul Vechiului Testament este altul decât Cel al Noului Testament, fiind un Dumnezeu dur, violent, focalizat pe condamnare și pedepse, adică un Dumnezeu rău, pe când cel al Noului Testament este unul bun, focalizat pe iubire, iertare, bunătate. Scopul acestei învățături este de a-l respinge pe dumnezeul Vechiului Testament și a-l accepta doar pe cel al Noului Testament.

6. Este oare corectă această interpretare? Citește v. 17-25 din Exod în paralel cu Evrei 12:18-24.

.....
.....
.....

Ce poți înțelege tu, credinciosul Noului Testament, citind aceste 2 pasaje? Dar versetele 25-29 din Evrei 12? Ce atitudine trebuie să aibă credinciosul Noului Testament și cum crezi că ar trebui să îl influențeze în viața de zi cu zi?

.....
.....

.....
.....

Este adevărat ca în Noul Testament, apropierea de Dumnezeu este altfel, fiindcă astăzi nu mai avem nevoie de un mijlocitor uman ca să ne apropiem de Dumnezeu, fiindcă îl avem pe Isus (1 Tim. 2:5). Credinciosul Noului Testament, prin credința în Isus Hristos, se apropie de Dumnezeu și intră într-o relație personală cu Tatăl Ceresc, devenind chiar copil al lui Dumnezeu (Ioan 1:12).

7. Elimină oare aceste prerogative reverența necesară apropierii de Tatăl Ceresc? Este reverența un subiect relevant sau irelevant pentru creștin? Dacă da, cum crezi că ar trebui să se manifeste reverența în apropierea creștinului de Dumnezeu, mai ales în lumina acestui capitol și a versetelor din 20:25-29?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Cele 10 Porunci

Decalogul este considerat cel mai important set de legi din istoria lumii. Cele 10 Porunci sunt esența majorității legilor existente în diferite societăți și civilizații pe plan mondial. Ele transcend cultura și timpul, principiile lor fiind relevante până în zilele noastre.

1. Citește cu atenție Cele 10 Porunci. Crezi că le poți împărtăși pe categorii? Dacă da, cum și de ce?

.....

.....

.....

Cred că ai reușit să observi importanța pe care Dumnezeu o dă idolatriei. Este interesant, poate chiar ciudat pentru unii, de ce oare Domnul dă asemenea porunci împotriva idolatriei când, potrivit unor texte din Scripturi, un idol *este totuna cu nimic*. Oare să fie ceva mai mult decât *nimic*? Gândește-te la ce înseamnă idolatria și la efectele ei și răspunde următoarelor întrebări:

2. De ce crezi tu că idolatria este un așa mare pericol în viața cuiva? Cum cauți tu să te evaluezi și astfel să te și ferești de a cădea păcatul idolatriei?

.....

.....

.....

O perspectivă escatologică tot mai răspândită afirmă că noi trăim în perioada vremurilor din urmă. Una din caracteristicile vremurilor din urmă este cea exprimată de apostolul Pavel în 2 Timotei 3:2 unde el ne avertizează că oamenii vor fi neascultători de părinți. Acest lucru contravine poruncii a cincea din Decalog.

3. Cum își pot proteja părinții copiii în a nu-i face să ajungă în această postură?

.....
.....
.....

Care sunt greșelile pe care crezi că le-au făcut părinții tăi în a te descuraja (sau ispiti) pe această direcție? Cum crezi tu că ai putea împlini și mai bine această poruncă reiterată și în Noul Testament (citește și pasajele din Noul Testament referitoare la ea: Col. 3:20-21; Ef. 6:1-2)?

.....
.....
.....

Majoritatea credincioșilor sar ușor peste câteva porunci din Decalog, deoarece nu le văd aplicabile în viața lor. Cu toate acestea, *să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi* sunt porunci date tuturor de Dumnezeu.

4. Care sunt căile prin care ajungem să intrăm pe teritoriul acestor păcate și să ne facem vinovați de ele? Cum ne-am putea feri ca să nu cădem în aceste păcate?

.....
.....
.....

În poporul nostru, perioada *robiei noastre egiptene* (epoca comunismului) ne-a lăsat câteva moșteniri nesănătoase. Una dintre ele este corupția și minciuna care merg mână în mână. Este evident că Porunca a 9-a trage un mare semnal de alarmă credincioșilor care trăiesc în acest mediu.

5. Care sunt câteva căi bătătorite/obișnuite prin care minciuna a devenit ceva obișnuit în viața de fiecare zi? Care sunt hotărârile pe care tu le-ai luat sau le vei lua în a împlini Porunca a 9-a în viața ta?

.....
.....
.....

6. Porunca a 10-a vorbește despre poftă, invidie, lăcomie – ispite cu care ne confruntăm în viața de fiecare zi. Care sunt câteva domenii în care te simți vulnerabil în acest sens și ce ai de gând să faci – nu ca să-ți împlinești pofta, ci ca să te ferești de ea?

.....
.....
.....

7. Ca o concluzie la finalul prezentării Decalogului, Dumnezeu îi sugerează ceva lui Moise și, prin el, poporului. Ce credeți că a vrut să transmită Dumnezeu în v. 20? Ce înseamnă pentru tine să ai tot timpul frica lui Dumnezeu înaintea ochilor tăi?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Alte legi

Începând din aceste capitole, vom începe să fim expuși la diferite seturi de legi date de Dumnezeu poporului Israel. Cititorii Pentateuhului sunt familiarizați cu mulțimea legilor care caracterizează Legământul Mozaic. Dumnezeu începe să le transmită poporului începând din acest capitol.

1. Citiți cap. 21:1-23:19. Ce observați când citiți aceste legi?

.....
.....
.....

2. Care credeți că este scopul impunerii acestor legi? Ați observat legătura dintre Lege și intenția lui Dumnezeu, între slovă și spiritul legii?

.....
.....
.....

Atunci când vorbim despre legi, inevitabil ne gândim și la consecințe. Acest lucru denotă spiritual de dreptate al lui Dumnezeu. Dacă în privința legislației omenesti mai putem scăpa neprinși, în ceea ce privește legile divine, omul este *in vizerul Divin* în permanență. De aceea, orice împlinire a legii aduce binecuvântări și orice călcare a legii aduce consecințe negative. Totuși, unele consecințe erau foarte drastice. Mai ales dacă le transpunem în contextul European al secolului XXI, să pedepsești pe cineva cu moartea reprezintă o

măsură radical. Totuși, anumite fapte săvârșite în poporul Israel erau pedepsite cu moartea și acest fapt ridică o serie de întrebări.

3. Credeți că pentru Dumnezeu viața nu avea prea mare importanță? Care credeți că era motivația unor pedepse atât de drastice (vezi și versetele din Deuteronom cap. 13, 17, 19, 21 unde găsim expresia: ... astfel să scoți răul din mijlocul tău.)

.....
.....
.....

4. Care credeți că este argumentul pe baza căruia se poate face diferența între anumite Legi foarte drastice (a căror consecință este pedeapsa capitală) și altele care primesc pedepse mai puțin radicale?

.....
.....
.....

Legile Domnului surprind ... Unele sunt foarte clare și simplu de înțeles, indiferent de context și civilizație (să nu furi, să nu minți, etc.), în timp ce altele sunt foarte specifice culturii și contextului de atunci. Spre exemplu, oare credeți că este întâmplător că prima lege reglementa robia?

5. Ce credeți că trebuia să învețe poporul evreu (recent ieșit din robie), prin legea asta? Ce vedeți dincolo de această lege?

.....
.....
.....

Tendința pe care mulți cititori contemporani o au când ajung față în față cu acest gen de capitole care descriu legile legământului Mozaic, este să sară peste aceste porțiuni ale Scripturii și să le ignore. Totuși, dincolo de legile prescrise de Dumnezeu lui Israel, există principii care sunt relevante și pentru noi astăzi.

6. Citește, de exemplu, cap. 22:1 – 23:14 și întreabă-te dacă nu cumva și noi ar trebui să luăm aminte la anumite legi din cele prescrise acolo? Fă-ți o lista cu 3 dintre cele pe care le crezi relevante și în contextul nostru și împărtășește-o cu cei din grupul tău.

.....
.....
.....

7. Legea reglementează practic trăirea în mijlocul poporului Israel și împlinirea ei are ca rezultat o viață armonioasă. Dacă Legea oglindea caracterul lui Dumnezeu (iubirea și respectul față de semen, de bunurile lui, de demnitatea lui, etc.), care credeți că sunt astăzi beneficiile ascultării de Dumnezeu?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Ascultarea de Domnul aduce întotdeauna binecuvântare

În timp ce evreii erau așezați în pustia Sinai, la baza muntelui cu același nume (19:1-2, 17), pe munte are loc una dintre cele mai dramatice întâlniri între Dumnezeu și om. *Atunci Dumnezeu a rostit aceste cuvinte, și a zis...* (20:1) este introducerea pentru următoarele 3 capitole de legi și porunci încredințate de Dumnezeu prin Moise și Aaron națiunii lui Israel.

Dumnezeu și-a explicat planul și intențiile lui Avraam, arătând că ... *toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine* (Genesa 12:3). Dar oare cum se va întâmpla acest lucru? Legea nu este doar garanția binecuvântării lui Israel, ci este un mijloc de a *vorbi* națiunilor despre Domnul. Legea este manifestarea frumuseții și caracterului divin, iar când Israel trăiește prin ascultare de această Lege, națiunile au șansa să vadă sfințenia, dreptatea și frumusețea lui YHWH. În Deuteronom 4:5-7 găsim cuvintele:

Iată, v-am învățat legi și porunci, cum mi-a poruncit Domnul, Dumnezeul meu, ca să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire. Să le păziți și să le împliniți; căci aceasta va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor, cari vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: „Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!” Care este, în adevăr, neamul acela așa de mare încât să fi avut pe dumnezeii lui așa de aproape cum avem noi pe Domnul, Dumnezeul nostru, ori Îl chemăm?”

Aaron și fii lui erau preoți între Domnul și Israel, dar la o altă scară, Israel avea menirea de a fi un neam sfânt și preoți între Domnul

și națiunile pământului. Ascultarea de Domnul și poruncile Lui nu doar că aducea binecuvântare peste Israel, dar și binecuvântare peste națiuni prin cunoașterea frumuseții și caracterului singurului Dumnezeu. Preoția noastră este condiționată de ascultarea de Legile Lui, iar acest lucru ne face *Lumină* și *Sare* între națiuni.

După Porunci (20-23:19), Dumnezeu trimite lui Israel și un înger special, ceea ce ne arată că dincolo de Legea divină există o prezență reală și reprezentativă a celui divin, acest *mal'akh*, trimisul, mijlocitorul sau mesagerul Domnului în care este Numele Domnului (v. 21).

1. Cum este prezentat îngerul și care este misiunea lui în fața poporului Israel?

.....
.....
.....

Evreii sunt provocați să înțeleagă faptul că dincolo de niște legi scrise pe o piatră, există Domnul Legilor față de care ei sunt chemați la o atitudine de ascultare, respect și atașament total.

2. Care sunt responsabilitățile specifice ale evreilor față de îngerul Domnului?

.....
.....
.....

3. Creștinismul și viața prin Harul lui Dumnezeu nu înseamnă lipsa poruncilor din viața noastră. Discutați în grup în ce fel ajută la împlinirea poruncilor faptul că știm că există ceva mai mult decât niște reguli – Domnul Poruncilor. Cuvântul are putere și relevanță din cauza Celui care rostește acest Cuvânt. Notați idei ce au rezultat în urma discuțiilor din grup!

.....
.....
.....

4. Ascultarea (v. 21-22) de Porunci și de Poruncitor are efecte reale, concrete și măsurabile. Identificați și discutați binecuvântările ce rezultă direct din ascultarea lui Israel de voia Domnului.

.....
.....
.....

Enumerați binecuvântări ce au ajuns peste voi în urma ascultării de Domnul – observați diversitatea categoriilor de binecuvântări! Cei din jurul vostru au observat aceste binecuvântări? Care a fost răspunsul lor?

.....
.....
.....

5. În versetele 29-30, Domnul oferă câteva explicații pentru o cucerire progresivă a Canaanului și nu o invazie rapidă în cursul unui an. Ce vi se pare ieșit din comun în acest pasaj?

.....
.....
.....

Întârzierile Domnului în lucrarea Lui față de noi se pare că au un scop – aveți exemple personale? Ce învățăm din acest principiu în dreptul nostru?

.....
.....
.....

Înainte de Legile Ceremoniale (cap. 25-30), poporul este provocat la ascultarea Legilor Morale și Spirituale (cap. 20-23). Preoția se pare că nu atârna doar în ceremonii centralizate în locații, practici și sărbători (care și acestea își au rolul și importanța lor), ci într-o viață personală și comunitară ce reflectă frumusețea, sfințenia și caracterul Domnului. Mandatul preoției nu este doar pentru ca noi să fim binecuvântați prin ascultare în legământ, ci ca să fim o binecuvântare pentru națiuni. Mandatul preoției nu înseamnă să fim mijlocitori doar cultic, ci și cultural, altarul nostru fiind la școală, servicii, hobby, cumpărături, etc.

6. Citiți pasajul din 1 Petru 2:9-18! Specific, ce înseamnă să fii preot (vezi și 19:4-6)?

.....
.....
.....

Unde te cheamă Domnul să fii preotul Lui, ascultând și împlinind poruncile Sale?

.....
.....
.....

7. Care sunt piedicile concrete care te blochează să îți împlinești mandatul preoției tale între oamenii din jurul tău? Ce te-a ajutat să depășești unele dintre aceste piedici până acum?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Există Dumnezeu și există o cale de a te apropia de El, dar nu oricum!

Narațiunea sinaitică (cap. 19-24) ajunge la un punct culminant în capitolul 24. Dacă în primele 18 capitole ale cărții Exod, evreii doar aud despre Domnul și văd semnele și minunile Domnului, în capitolele 19-24, ei stau în fața muntelui unde Domnul se descoperă în plină slavă, autoritate și har în fața lor, iar capitolul 24 este *capodopera* acestei descoperiri.

În acest capitol se concentrează toate elementele majore ale relegării relației dintre Dumnezeu și om: prezența divină, inițiativa divină și revelația, mijlocitorul, legământul, sângele, părtășia oamenilor cu Dumnezeu, slava, alte învățături pentru sfințirea și pregătirea celor ce sunt în legământ cu Domnul – pentru ca această întâlnire să nu fie unică, ci un frumos început al unei relații de durată.

Între darea legilor morale și spirituale (cap. 20-23) și darea legilor ceremoniale (cap. 25-30), există acest moment în care Domnul Dumnezeu cheamă oameni speciali la o întâlnire specială cu El pe munte. Dumnezeu indică exact cine va urca: Moise, Aaron și fii lui (Nadab și Abihu) și 70 bătrâni ai lui Israel.

1. Citind versetele 1-2 și 9-11, cum ați comenta și descrie cu cât mai multe detalii această întâlnire?

.....

.....

.....

Scopul intențiilor lui Dumnezeu nu este o întâlnire de o zi cu Israel și reprezentanții lui, ci o relație de lungă durată din generație în generație și în fața tuturor națiunilor. Pentru acest lucru însă era nevoie de mai mult și anume un legământ.

2. Observați elementele legământului în pasajul 3-8 și observați cum se raportează cele doua părți una față de cealaltă. Ce fel de sânge era folosit și ce ne spune acest lucru despre legământul în sine (vezi și pasajele din Matei 26:28 și Evrei 9:11-14, 18-26?)

.....
.....
.....

Orice Legământ implică și o ceremonie, ceea ce este valabil și în cazul acestui legământ. Legământul cel nou (Matei 26; 1 Corinteni 11) implică și el o ceremonie în viața Bisericii.

3. Cum experimentezi tu această ceremonie și care sunt gândurile cele mai frecvente în momentul împărtășirii tale? Cum vezi Cina Domnului în lumina pasajului studiat?

.....
.....
.....

În versetul 13, Iosua este prezentat ca slujitorul lui Moise. Oare această descriere era o rușine sau o onoare pentru *marele general* de mai târziu, Iosua? De patru ori apare Iosua ca fiind slujitorul și ucenicul lui Moise (Exod 24:13, Exod 33:11, Numeri 11:28, Iosua 1:1).

4. Ce învățăm din această relație (dintre Moise și Iosua) despre ucenicizare?

.....
.....

.....
.....
Tu ești ajutat de cineva să crești? Pe de altă parte, ajuți pe cineva să crească în caracter și credințioșie?

.....
.....
.....
Versetele 12 și 15-18 descriu un mister fascinant pentru orice credincios al lui Dumnezeu. Probabil ne vine să spunem: *“Doamne, ce mi-aș fi dorit să fiu acolo! Oare cum era acolo? Oare cum suna vocea Domnului? Ce lucruri ascunse tuturor muritorilor a putut să vadă Moise? Oare Moise și-a mai scos sandalele? Oare a rămas pe munte sau a fost răpit? Oare cum era să stai pe munte lângă Domnul vieții și al universului – doar tu și Creatorul?”*

5. Ce l-a calificat pe Moise să stea în fața slavei Domnului, care era ca un foc mistuitor? Dar pe noi? Discutați acest adevăr!

.....
.....
.....
6. Pe de altă parte, ce s-a întâmplat cu Moise, Aaron, Nadab și Abihu, sau cei șaptezeci de bătrâni ai lui Israel atunci când primim în relatările ulterioare și ce învățăm specific din acest lucru? Pentru ajutor, cercetați pasajele: Levitic 10:1-2; Numeri 14:21-35; 20:22-29 și Deuteronom 34:1-6!

La prima vedere, epilogul narațiunii sinaitice pare să fie capitolul 24 și în concluzie un *sfârșit fericit*. Dar realitatea este că narațiunea continuă cu capitolele 32 la 34 și episodul vițelului de aur, când Israel cade în necredincioșie și negarea frenetică a Domnului Dumnezeu și a legământului abia încheiat.

Mulți spun că experiențele spirituale sunt frumoase, dar în final viața reală este viața reală cu bune și rele, cu căderi și greșeli, cu viața *în toate culorile ei* și oameni față de care nu trebuie să fim idealști sau utopici. Cu alte cuvinte, realitatea este cea de la poalele muntelui unde omul păcătuiește în ciuda legământului și în final, cu toate bunele intenții, *omu-i om*, și își duce viața cum cere *viața asta reală!*

7. Discutați practic și aplicativ tensiunea dintre spiritual și secular, dintre vârful muntelui cu o realitate spirituală și poalele muntelui cu o realitate seculară, păgână și carnală.

.....
.....
.....

Oare, în final, este realitatea cu Dumnezeu chiar atât de irelevantă în lumea reală a bărbaților, patronilor, domnilor profesori, medicilor, elevilor *șmecheri* sau a pensionarilor oboșiți de viața grea și pensiile mici? Notați ideile care apar în discuțiile grupului mic.

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Cortul Întâlnirii – Locul părtășiei dintre Dumnezeu și oameni

Dacă am pune primele 18 capitole sub cuvântul *miracol*, iar capitolele 19-24 sub cuvântul *mandat*, probabil că următoarea secvență a cărții, cap. 25-30, ar sta sub cuvintele *meticulozitate*, *minuțiozitate* și *meșteșug*.

Deși capitolul 24 ne arată o națiune dornică să trăiască cu și pentru Dumnezeu, respectând toate detaliile legământului, totuși Dumnezeu știe că Israel va încălca legile legământului (cap. 20-24), ceea ce s-a și întâmplat într-un timp foarte scurt (cf. cap. 32-34). Astfel, Domnul a gândit și a propus un cadru în care poporul să își rezolve căderile și să primească iertare, mijlocire, călăuzire și părtășie de la El. Acest cadru este Cortul Întâlnirii.

Moise, cel care scris Pentateuhul (primele 5 cărți ale Scripturii) alocă 2 capitole pentru creație (Genesa 1-2) și 1 capitol pentru arca lui Noe (Genesa 6), dar alocă 13 capitole pentru construirea cortului întâlnirii, ceea ce înseamnă 1/3 din cartea Exod. Iar dacă privim la secvențele următoare ca fiind legate – **instrucțiunile** construirii (25-30) => **întreruperea** construirii (32-34) => **implementarea** construirii (35-39) => **inaugurarea** construcției (40) – atunci această construcție acoperă 16 capitole consecutive.

Cortul este un loc al frumuseții (vizual, olfactiv, tactil) și al calității artistice și meșteșugărești, cumulând cele mai bune materiale și cei mai buni meșteri, unii binecuvântați chiar de Domnul cu înzestrare specială pentru această lucrare (cf. 28:3, 31:3, 35:31). Dincolo de toate, cortul a beneficiat inclusiv de indicațiile precise și detaliate ale

Domnului, prin informări periodice și chiar un *chip* arătat lui Moise (25:9, 40, 26:30, 27:8, Fapte 7:44, Evrei 8:5). Se pare că Dumnezeu dorește ceva extrem de special, exact și important în acest proiect de construcție. Dar oare esența stă în frumusețe și măiestria locului?

Cartea Exod ne-a obișnuit deja cu câteva tipare, printre care expresia *Domnul a vorbit lui Moise și a zis...* (v. 1). Din nou, inițiativa este a Domnului și în ceea ce privește Cortul Întâlnirii. Cortul este ideea lui Dumnezeu și la fel și mobilizarea poporului în jurul acestui proiect.

1. Citiți versetele 1-9 și observați punctele majore ale pasajului!

.....
.....
.....

Oare poate Dumnezeu locui în ceva ce omul nu-I dă de bună voie? Discutați această întrebare în lumina pasajului 1-9, dar și a pasajelor din Romani 6:13 / 12:1.

.....
.....
.....

2. Identificați elementele principale ale Cortului în capitolele 25 – 27 și 30. Care sunt observațiile grupului cu privire la aceste elemente ale construcției?

.....
.....
.....

Arta, măiestria, calitatea și frumusețea unică a construcției și elementelor interioare nu au de fapt valoare fără semnificația lor. Aceste elemente aveau un sens și o semnificație. Când Dumnezeu începe descrierea elementelor, începe cu cea mai importantă piesă și cel mai important loc al construcției – Sfânta Sfintelor, locul prezenței lui Dumnezeu.

Prezența Domnului făcea din Cortul Întâlnirii un loc sfânt, iar această prezență condiționa și impunea în cele mai mici detalii atât forma, cât și funcția Cortului. Dar pentru ca El să poată locui în Cort (mai specific în Sfânta Sfintelor), trebuia depusă acolo *mărturia* (25:26, 21), adică tablele legii rostite de El și acceptate de popor (19:8, 24:3,7). Mărturia din chivot era acoperită cu Capacul Ispășirii (sau Scaunul Îndurării), pe care erau așezați doi heruvimi. Domnul se întâlnea cu Moise în acel loc specific (25:22). Aici era focalizată întreaga relație dintre Dumnezeu și popor. *Ascultarea Legii* și *Administrarea Ispășirii* asigurau prezența divină în mijlocul poporului ales, împăcând Dreptatea divină (în Legea Mărturieii) cu Dragostea și Mila divină (în sângele ispășirii).

3. Citiți versetele 25:8, 22; 29:44-46; 30:6, 36 și comentați angajamentul prezenței lui Dumnezeu! Ce se specifică clar în aceste promisiuni? Cu ce te încurajează pe tine personal acest adevăr biblic?

.....
.....
.....

Masa cu pâinile pentru punerea înaintea (25:23-30) avea un scop mai profund decât umplerea unui spațiu sacru prin artă sacră. Exod 25:30 și Levitic 24:5-6 ne arată că, în mod continuu, 12 pâini erau păstrate pe această masă, reprezentând cele 12 seminții ale lui Israel, ceea ce însemna că întregul popor era pus în mod simbolic înaintea Domnului.

Fața în față cu masa pe care erau pâinile era Sfeșnicul cu șapte brațe, despre care se precizează că trebuia așezat în așa fel încât să lumineze în față (25:37), adică să lumineze exact pe pâinile de pe masă. Sfeșnicul reprezintă Fața Domnului care luminează zi și noapte peste cele 12 seminții ale lui Israel.

Masa cu pâinile și Sfeșnicul reprezintă relația dintre Israel și Domnul în forma ei sănătoasă și care se poate caracteriza prin binecuvântarea Aaronică din Numeri 6:22-27.

4. Probabil și tu aștepti binecuvântare peste viața ta. În ce fel această imagine dintre sfeșnic și masă te inspiră, te învață sau te încurajează?

(Priveste legătura și din prisma celorlalte elemente: chivotul, capacul ispășirii, perdeaua care desparte Sfânta de Sfânta Sfintelor, altarul tămâierii explicat în Levitic 16:12-13, tămâia fiind asociată în Scripturi cu rugăciunile și mijlocirea sfinților - vezi Psalmul 141:2, Apocalipsa 5:8, 8:3-4)

.....
.....
.....

Pasajul din 27:9 ne vorbește despre un *gard protector* ce împrejmuia Cortul și elementele interioare din fața cortului: altarul pentru arderile de tot și ligheanul pentru spălare. Altarul pentru arderile de tot era primul obiect pe care îl întâlnea cel care intra în curtea Cortului (dacă în Cort intrau doar preoții, în curte erau leviți și chiar evrei de rând veniți pentru ritualurile prescrise). Funcția altarului era aceea de *consumare* a sacrificiilor pentru ispășirea păcatelor – și se comunică clar și vizual faptul că nu exista acces spre prezența divină fără jertfă. Altarul croia acel unic drum spre Dumnezeu – drumul sângelui ispășitor.

Este important să înțelegem caracterul unic și deloc flexibil din acest proces al ispășirii. Omul avea o singură cale de a se apropia și de a-și rezolva problema relației cu Dumnezeu. Întregul sistem de ispășire și jertfe era extrem de precis în fața întregii adunări a lui Israel. Poporul avea parte de iertare și reconciliere cu Dumnezeu, dar doar în termenii exacti și specifici arătați de Domnul în rânduilele Cortului Întâlnirii.

Un alt tip de jertfă adusă pe acest altar era arderea de tot, ce comunica apartenența totală față de Domnul al celor aflați în legământ cu El. Al doilea element din spațiul curții era Ligheanul spălării ce indica simplu, vizibil și practic că înaintea intrării în Cort, omul (preoții) trebuie să vegheze continuu asupra curăției lor (mâinile și picioarele).

5. Dar haideți să ne întoarcem la gardul protector ce împrejmuia Curtea Cortului! Pe cine proteja, de cine și de ce acest gard?

.....
.....
.....

În textul din 28:1-5, găsim descrierea elementelor ce țineau de înfățișarea preoților ce slujeau în Cortul Întâlnirii. Acest pasaj enumeră și explică succint ceea ce urmează să fie detaliat pe larg în capitolele 28-29.

6. Discutați elementele majore din pasajul 28:1-5! Observați scopul acestor elemente vestimentare (observați expresia “ca să” ce apare de trei ori in text)!

.....
.....
.....

Ce îți comunică acest sistem complex și minuțios legat de îmbrăcămintea preoțească și a slujitorilor de la Cort?

.....

.....

.....

7. În ce fel ne încurajează, atenționează sau motivează practic aceste adevăruri despre Cortul Întâlnirii, pe noi, o comunitate care suntem implicați într-un proiect serios de construcție a unui sanctuar pentru gloria Domnului și zidirea Bisericii Metanoia?

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Alegerea meșterilor și păzirea Sabatului

Încă de la începutul călătoriei lui Moise pe muntele Sinai, Dumnezeu are ideea unui legământ cu poporul evreu, un legământ a cărui cadru este formulat de Dumnezeu și în baza căruia Dumnezeu promite să stea alături de poporul Său. Dumnezeu a ales să fie prezent în mijlocul poporului evreu și să fie Dumnezeul lor.

În cartea Deuterom găsim scrise cuvintele:

Căci tu ești un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău; Domnul Dumnezeul tău te-a ales, ca să fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe fața pământului. Deut. 7:6

Iată, ale Domnului Dumnezeului tău sunt cerurile și cerurile cerurilor, pământul și tot ce cuprinde el. Și numai de părinții tăi S-a alipit Domnul ca să-i iubească; și după ei, pe sămânța lor, pe voi v-a ales El dintre toate popoarele, cum vedeți azi. Deut. 10:14-15

Capitolul 31 reprezintă instrucțiunile finale pe care Moise le primește la sfârșitul celor 40 zile petrecute pe muntele Sinai. Dacă în capitolele precedente Dumnezeu detaliază planurile construcției Cortului Întâlnirii și sistemul jertfelor, acum El arată în mod clar care este voia Sa în ceea ce privește construcția cortului și oamenii aleși să ducă la îndeplinire această sarcină. Iar atunci când Dumnezeu începe un plan, găsește și oamenii potriviți din timp pentru îndeplinirea lui. Pentru cortul Său, aceștia au fost Bețaleel și Oholiab, oameni a căror îndemânare în domeniu era dăruită de Dumnezeu. Oare cine sunt cei pe care Dumnezeu îi alege astăzi să ducă la îndeplinire lucrările Sale? Ești tu unul dintre ei?

1. Citește primele 5 versete. Care sunt calitățile (înzestrări, talente, îndemânări) cu care Dumnezeu l-a înzestrat pe Bețaleel?

.....
.....
.....

Care sunt calitățile cu care Dumnezeu te-a înzestrat pe tine?

.....
.....
.....

2. Citește Exod 36:1. Ce concluzie tragi de aici legat de Bețaleel, Oholiab și ceilalți oameni aleși de Dumnezeu să ducă la îndeplinire planul lui Domnului?

.....
.....
.....

Biblia subliniază foarte clar, atât în acest pasaj cât și în altele, că fiecare dintre noi avem anumite înzestrări specifice dăruite de Dumnezeu. Acești meșteri erau cunoscuți în popor datorită acestor înzestrări. Dumnezeu însă are un scop cu ei și îi folosește din plin și în lucrarea Sa.

3. Cum pui în slujba Domnului înzestrările pe care tu le ai? Dacă nu le pui, te-ai întrebat de ce?

.....
.....
.....

Știind că Dumnezeu dăruiește talanții pentru a fi investiți, cum îți propui să investești talanții când e vorba de nevoile comunității din biserica ta? Discuțați în cadrul grupului modalități concrete de slujire cu înzestrările pe care le-ați primit și gândiți-vă la un proiect de slujire comun!

.....
.....
.....

Capitolul 35:34 precizează un amănunt prea puțin băgat în seamă cu privire la Bețaleel și Oholiab. Astfel, dincolo de toate înzestrările cu care Dumnezeu i-a binecuvântat, cei doi au mai primit o îndemânare: aceea de a-i putea învăța și pe alții ceea ce ei făceau.

4. Ce poți spune în dreptul tău? Cum îți investești tu în alții darul primit de la Dumnezeu – cum transmiți altora îndemânările tale?

.....
.....
.....

Ce înveți de aici despre talent versus muncă?

.....
.....
.....

Începând cu versetul 12, Dumnezeu îi aduce din nou aminte lui Moise detaliile zilei Sabatului. Citește și celelalte texte din cartea Exod în care Dumnezeu subliniază importanța Sabatului în viața credinciosului (Exod 16:22-30, 20:8-11, 35:1-3) și răspunde la următoarele întrebări:

5. Care crezi că sunt motivațiile lui Dumnezeu de a impune sabbatul în viața omului (vezi și Gen. 2:2-3)? Ce adevăruri poți enunța din aceste legi referitoare la Sabat?

.....

.....

.....

Potrivit cărții Evrei, în special cap. 8-10, Legământul Mozaic a fost înlocuit cu Legământul cel Nou (vezi 8:6-10). Sabbatul fiind semnul legământului mozaic, iar legământul fiind înlocuit, astăzi noi nu mai ținem Sabbatul așa cum îl țineau evreii în Vechiul Testament. Cu toate acestea, principiul sabatic rămâne.

6. Care crezi că sunt câteva elemente ce țin de principiul sabatic și cum le îndeplinești tu în viața ta?

.....

.....

.....

7. Tu ai o zi de odihnă din 7 înaintea lui Dumnezeu? Cum arată o astfel de zi pentru tine?

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Vișelul de Aur sau *Fă-ne un dumnezeu...*

În capitolele 25-31, lui Moise îi sunt date detaliile cu privire la planul Cortului, iar în capitolele 35-40 ne este relatată facerea Cortului. Între aceste două grupe de capitole care, în mod normal, ar trebui să urmeze unul după celălalt, sunt intercalate capitolele 32-34. Acest bloc de text relatează punctul de conflict maxim al cărții Exod.

1. Enumerați acțiunile din acest capitol. Care sunt personajele principale și cum se manifestă ele?

.....
.....
.....

2. Care sunt poruncile pe care copiii lui Israel le-au călcat atunci când au făcut vișelul de aur? Care a fost motivația lor atunci când l-au cerut?

.....
.....
.....

3. Moise se coboară de pe munte cu tablele Legii și cu planurile cortului întâlnirii. Care era rolul cortului întâlnirii în relația cu Dumnezeu? Ce a făcut poporul în momentul în care și-a făurit propriul Dumnezeu ?

.....
.....
.....

De Dumnezeu se poate apropia ORICINE, ORICÂND, dar nu ORICUM! Respectarea cadrului de apropiere de Dumnezeu este obligatorie. Există o singură cale spre Dumnezeu și dacă aceasta este ignorată, nu mai există nici o nădejde de a intra în prezența lui Dumnezeu.

4. În versetele 7-10, Dumnezeu îi face o propunere extraordinară lui Moise. Cum reacționează Moise la propunerea Lui Dumnezeu? Ce scoate în evidență Moise în mijlocirea lui (vezi v. 11-14 și Exod 9:15-16)?

.....
.....
.....

Tu cum ai fi reacționat? Ce înveți tu din mijlocirea lui Moise și cum aplici acest lucru în viața ta?

.....
.....
.....

5. În fața unui popor fără frâu, Moise primește ajutorul seminției lui Levi în curățirea taberei (vezi v. 25-29). Cine sunt Leviții și care era moștenirea lor (Gen 49:5-7)?

.....
.....
.....

În urma acestei hotărâri a lor, mai târziu, leviții sunt împrăștiați în Israel nu ca blestem, ci ca o binecuvântare. Ce îți comunică ție acest lucru?

.....
.....
.....

“Mergeți și fiți ... O BINECUVÂNTARE” este expresia pe care o rostim în fiecare duminică la sfârșitului timpului nostru comun de închinare. Curajul de a apăra onoarea Lui Dumnezeu te poate transforma din blestem în binecuvântare.

6. În versetele 30-35, Moise este gata să se jertfească pe sine pentru popor. Ce prefigurează gestul lui Moise? Ce vă spune acest text despre dreptatea Lui Dumnezeu? Dar despre Moise?

.....
.....
.....

Ești tu gata să dai de la tine pentru alții? Ești tu gata să te dai pe tine pentru celălalt sau, cu alte cuvinte, ești tu un *Moise* pentru cineva? Cum poți să o faci?

.....
.....
.....

7. Care sunt principiile învățate din acest capitol? Ce ți-ai propus să schimbi pentru ca Numele Lui Dumnezeu să fie înălțat prin viața ta?

.....
.....
.....

Care sunt caracteristicile unei biserici care este centrată pe gloria lui Dumnezeu? Cum crezi că arată o astfel de biserică?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

O pedeapsă mai grea decât moartea

1. Prezentați succint episoadele relatate în capitolul 33.

.....

.....

.....

Analizați dialogul din versetele 1-3. Care credeți că este punctul de conflict maxim al dialogului?

.....

.....

.....

2 Cum reacționează poporul la propunerea Lui Dumnezeu? Ce au înțeles ei din acest lucru? Care este valoarea vieții sau ce este mai important ca viața însăși? (vezi și Matei 16:26).

.....

.....

.....

3. Care sunt prioritățile tale în viață? Ce faci zilnic ca să-ți păstrezi relația cu Dumnezeu? Îți poți permite să te “joci” cu Dumnezeu? De ce nu îți poți permite?

.....
.....
.....

4. În așteptarea deznodământului, Moise își așează cortul în afara taberei numindu-l cortul întâlnirii (v. 7-11). Oare de ce a decis Dumnezeu să ofere poporului această experiență?

.....
.....
.....

După o perioadă de așteptare, Moise cere Lui Dumnezeu verdictul, iar răspunsul Lui pune capăt conflictului stârnit de nebunia poporului. În versetele 15-16 găsim una din cele mai frumoase declarații din Biblie.

5. Ce învățăm din această declarație? Ce anume te face pe tine deosebit de ceilalți? Cum anume vom putea fi deosebiți? La urma urmei care este menirea noastră pe pământ?

.....
.....
.....

6. Liniștit și bucuros de răspunsul lui Dumnezeu, Moise îi mai cere acestuia un lucru (v. 18). Oare de ce consideră el important acest lucru?

.....

.....

.....

Cât de importantă este creșterea ta în cunoașterea Lui Dumnezeu? Care sunt mijloacele și resursele pe care le ai în acest proces? Ești gata să plătești acest preț? Dar oare se merită ?

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Reînnoirea Legământului

Decizia lui Dumnezeu de a rezolva conflictul, prin iertarea poporului, se materializează prin înnoirea legământului. Astfel, planul Lui Dumnezeu cu poporul Israel, cu construirea cortului și așezarea prezenței Lui în mijlocul lor, poate continua.

1. Citiți cap. 34. Care sunt evenimentele majore ale acestui pasaj?

.....

.....

.....

2. Ca să poată împlini promisiunea pe care tocmai i-a făcut-o lui Moise (33:19-23), Dumnezeu îl cheamă pe Muntele Sinai cu 2 table de piatră. Cum își arată Dumnezeu slava?

.....

.....

.....

3. În acest capitol are loc reînnoirea legământului.

Care este diferența între darea Legii din capitolul 20 și cel din acest capitol? Ce rostește mai întâi Dumnezeu în capitolul 20 și ce rostește mai întâi Dumnezeu aici?

.....

.....

.....
.....
Care este trăsătura de caracter dominantă a noului Nume a Lui Dumnezeu? Ce ne spune acest lucru despre natura Legii?

.....
.....
.....
4. Care este reacția lui Moise la auzul Numelui Domnului? Care ar trebui să fie reacția noastră?

.....
.....
.....
Care este relația între ascultarea Legii și beneficierea de îndurarea și mila Lui Dumnezeu?

.....
.....
.....
5. Înnoirea legământului cuprinde în continuare 2 părți: promisiunile Lui Dumnezeu și datoria poporului v 10-17. Enumerați promisiunile Domnului și apoi responsabilitățile poporului. Care sunt enunțate primele: promisiunile sau datoria? Ce ne spune acest lucru?

.....
.....

6. În mod surprinzător parcă, în acest capitol o mare parte din datoria poporului (v. 18-28) este consacrată sărbătorilor. Care erau ele și care era rolul lor?

.....
.....
.....

Care crezi că este astăzi rolul sărbătorilor? Cum sărbătorești și ce ar trebui să schimbi pentru ca sărbătoarea să-și împlinească menirea?

.....
.....
.....

După 40 de zile în prezența Lui Dumnezeu, Moise se întoarce cu fața strălucind, probabil ca semn al bunăvoinței Lui Dumnezeu peste el și peste popor. Porunca pe care Moise o transmite copiilor Lui Israel 35:1-3 este aceeași pe care Dumnezeu i-a spus-o lui Moise la prima coborâre de pe munte (finalul cap. 31). Incidentul din cap. 32-34 este *incadrat* așadar de porunca cu privire la ținerea Sabatului.

7. Oare ce înseamnă lucrul acesta? Cât de important este pentru tine acest lucru?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Dărnicia Poporului

Moise revine la popor după coborârea de pe munte, din prezența lui Dumnezeu, având pe fața lui dovada că vorbise cu Domnul: *...pielea feței lui strălucea*. Văzând fața lui Moise, Aaron și poporul Israel au înțeles că Dumnezeu se hotărâse să reia relația cu ei, după săvârșirea păcatului din capitolul 32. Astfel, s-au adunat toți și au început pregătirile pentru facerea cortului.

1. Citiți capitolul 35 și încercați să etapizați pregătirile pentru facerea cortului. Care sunt câteva aspecte care vă atrag atenția? Care credeți că era atmosfera din popor în timpul pregătirilor?

.....
.....
.....

Chiar dacă Dumnezeu putea găsi o soluție mai simplă pentru construirea Cortului, El alege să implice în mod direct poporul. Începând cu versetul 4, Moise enunță porunca lui Dumnezeu, dar în răspunsul poporului există un aspect care trebuie evidențiat.

2. Cum apreciați participarea fiecăruia din popor la facerea Cortului? Ce spuneți de expresia cei cu tragere de inimă care se repetă mereu și de dărnicia poporului? Încercați să găsiți un principiu vis-a-vis de dărnicie, folosindu-vă și de textul din 2 Cor. 9:6-7.

.....
.....
.....

Moise cere poporului mai multe materiale pentru Cort, printre care și aur. Poporul mai dăruise aur și în episodul din cap. 32, când Aaron a construit pentru ei vițelul de aur, astfel că acest material prețios a fost folosit în două scopuri diferite.

3. Analizați felul în care vă folosiți resursele, în special cele mai de preț: energie, timp, bani, etc. Care este rezultatul investiției voastre? Există pericolul să dăruieți pentru ceva ce în final poate duce în păcat, în loc să dăruieți pentru ceva ce slujește scopurilor lui Dumnezeu? Dați câteva exemple.

.....
.....
.....

De multe ori, în astfel de situații, oamenii dau mai puțin decât trebuie. Totuși aici găsim o adevărată revărsare a bucuriei, care a rupt toate zăgazurile, astfel că s-au strâns mai multe materiale decât era necesar.

4. Ce credeți ca a înțeles poporul de s-a ajuns la o așa situație? Vezi și Ex. 25:8 și Ex. 33:16.

.....
.....
.....

Cum ai încuraja pe credincioșii de astăzi să dăruiască pentru lucrarea/ Casa Domnului din “aurul” lor (din ceea ce au mai prețios)?

.....
.....
.....

Implicarea poporului cu această ocazie rămâne un exemplu de dărnicie și calitate față de lucrarea lui Dumnezeu. Chiar dacă printre ei au fost și unii fără *tragere de inimă*, pasajul vrea să ne atragă atenția asupra credincioșiei atunci când e vorba de implicarea în lucrarea lui Dumnezeu.

5. Cum stai cu zeciuiala ta față de Casa Domnului? Dar cu milostenia? Cum stai cu dărnicia față de proiectele speciale din biserică în care ești membru (misiune, proiecte sociale, construcția unei clădiri etc.)?

.....
.....
.....

Nu în ultimul rând, acest pasaj, alături de altele care descriu facerea cortului (a locașului de închinare al poporului evreu), descriu interesul lui Dumnezeu pentru calitate. Spre exemplu, din toate *donățiile* poporului, aurul este cel subliniat; din toți meșterii care au participat, câțiva sunt dați cu numele, iar în dreptul lor sunt listate o serie de calități pe care le aveau; dintre toți participanții la proiect, accentul cade pe „cei cu tragere de inimă.” Dumnezeu este interesat de calitate când e vorba de lucrarea Sa.

Există o tendință în rândul unor credincioși de a da Domnului *cum pot și ce pot*, fie din timpul lor, fie din resursele lor, justificându-se uneori că *Domnul oricum știe cât de greu le este și cât de neputincioși sunt*. Din ce se poate observa în Scripturi, Dumnezeu caută credincioșie când e vorba de a te angaja în slujirea Lui, indiferent de proiect, iar acest lucru se vede și din calitatea muncii/darurilor depuse. Chiar dacă erau în deșert și situația le era precară, totuși israeliții dau din ce au ținut pentru zile negre, respectiv din aur - cea mai prețioasă avere pe care o aveau.

6 Tu cum dai Domnului și din ce dai? Din ce-ți rămâne (fie bani, fie timp, fie resurse materiale), sau dai din primele roade – ce e mai bun? Faci din El și lucrarea Lui o prioritate? Dacă nu, de ce?

.....
.....
.....

Cum poți motiva un credincios în a înțelege necesitatea investiții de calitate în ceea ce este al Domnului? Dacă atunci ei au investit în Cort, în ce modalități practice investești tu astăzi în proiecte specifice legate de Casa Domnului (zidirea sau întreținerea ei)?

.....
.....
.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Construirea Cortului Întâlnirii

La sfârșitul cap. 24 din cartea Exod, Moise urcă pe muntele Sinai unde va sta în prezența lui Dumnezeu. După 40 zile, el coboară cu Tablele Legii lui Dumnezeu, dar și cu poruncile detaliate pentru realizarea Cortului Întâlnirii (cf. Cap. 25-31). După episodul cu neascultarea poporului care-și făurește un idol și consecințele acestui păcat (cap. 32-33), în cap. 34, Moise urcă din nou în prezența Domnului pentru a primi încă o dată Tablele Legii. În urma acestui incident, narațiunea își reia firul, începând cu pregătirile pentru construirea Cortului (cap. 35) și continuând cu realizarea efectivă a acestuia (cap. 36:8-39:43).

Având în vedere perioada întinsă de timp pe care o acoperă cartea Exod, momentele cruciale care au loc de-a lungul acestei perioade (chemarea lui Moise, minunile din Egipt, trecerea Mării Roșii, legământul de la Sinai, mana și purtarea de grijă din pustie, etc.), orice cititor s-ar aștepta probabil ca naratorul să nu mai revină asupra unor elemente aparent nesemnificative și destul de plictisitoare, ca cele legate de construirea Cortului.

1. Care credeți că sunt motivele pentru care instrucțiunile date în vederea construirii Cortului sunt repetate aproape cuvânt cu cuvânt, de data aceasta pe măsură ce poporul realizează fiecare element constitutiv al Cortului (vezi în paralel: ce făcea poporul în Egipt, ce a făcut poporul în capitolul 32, ce se întâmplă în capitolul 40)?

.....
.....
.....

2. Citește Exod 36:8-38:20. Unde era situat Cortul în cadrul taberei? Care sunt elementele constitutive ale Cortului și ce materiale au fost folosite pentru realizarea lor? Observi unele progresii în acest sens (începând de la curte și terminând cu Sfânta Sfintelor)?

.....
.....
.....

Ce trebuia să le comunice evreilor aceste aspecte și ce îți comunică ție vis-a-vis de apropierea de Dumnezeu?

.....
.....
.....

3. Ce reprezenta în ultimă instanță Cortul și care sunt etapele ulterioare ale acestuia (vezi și 2 Cronici cap. 6-7; Ioan 1:1-18; Fapte 7:44-50, 17.24-25; Ef. 2:22, 3:16-17)?

.....
.....
.....

4. Care sunt avantajele pe care creștinii le au în cunoașterea și închinarea înaintea lui Dumnezeu pe care evreii nu le aveau la acel moment (vezi Evrei 9:1-15)?

.....
.....
.....

Care sunt, pe de altă parte, cerințele/condițiile pretinse și astăzi de Dumnezeu în apropierea de El?

.....
.....
.....

Finalul Capitolului 38 ne aduce în atenție ceea ce ar părea că este un lucru banal – inventarierea și *verificarea de gestiune*. Aproximativ o tonă de aur, trei tone de argint și două tone de bronz reprezentau într-adevăr o cantitate însemnată de metal prețios, iar într-o lume în care aurul orbește, acest aspect este deosebit de important, chiar dacă e vorba de banii sau bunurile lui Dumnezeu.

5. Ce înveți din acest lucru despre responsabilitatea pe care trebuie să o ai față de banii sau lucrurile care îți sunt date în folosință, atât în cadrul bisericii, cât și la locul de muncă? Cât de integru și grijuliu ești ca să nu le risipești/pierzi/substitui? Ai ceva de schimbat în acest domeniu?

.....
.....
.....

Capitolul 39 se ocupă de hainele pe care preoții trebuia să le poarte atunci când slujeau înaintea Domnului. Dincolo de detaliile fiecărui articol, punctul culminant al veșmintelor este găsit la finalul acestei prezentări (v. 30). Astfel, obiectul cel mai vizibil era plăcuța de aur de pe capul marelui preot pe care era gravată inscripția *Sfânt Domnului*. Acest aspect era cu atât mai important cu cât Aaron trebuia să facă mijlocire înaintea lui Dumnezeu pentru fărădelegile pe care poporul și le-a mărturisit și pentru care cerea iertare.

6. Noul Testament se referă la creștini ca fiind preoți (cf. 1 Petru 2:5, 9). Cum venim noi înaintea lui Dumnezeu – cine și cum rezolvă problema păcatelor noastre, astfel încât Dumnezeu să poată scrie și pe capul nostru Sfânt Domnului?

.....
.....
.....

Finalul capitolului 39 (v. 32-42) reprezintă un rezumat al construirii Cortului, cu precizarea că *a fost isprăvită toată lucrarea*, iar israeliții *au făcut totul potrivit cu ceea ce Domnul îi poruncise lui Moise*. Acum, odată ce Dumnezeu și-a scos poporul din Egipt, *cu mână tare și cu braț întins*, odată ce i-a dat legi și porunci care să-l facă mai înțelept decât orice neam de pe fața pământului, odată ce le-a arătat dragostea Sa prin purtarea de grijă și iertarea păcatului, odată ce Cortul a fost construit, oare ce anume mai urma? Naratorul ne duce astfel tot mai aproape de deznodământul cărții care va fi relatat în capitolul 40.

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Dumnezeu între oameni

Cartea Exod începe cu poporul Israel care construiește pentru Slava lui Faraon în robie și suferință și se încheie cu Poporul Domnului care construiește pentru Slava lui Dumnezeu, în libertate și sfințenie. Dintr-un punct de vedere, am putea să spunem că această carte reprezintă o *epopee* a construirii: unei națiuni, a unui caracter sfânt prin Lege, a unui sistem de jertfă și închinare, a unei conștiințe despre Dumnezeul sfânt al patriarhilor care acum devine al lor ca națiune și, nu în ultimul rând, construirea unui plan mult mai mare de mântuire, în care toate acestea sunt elemente ce prefigurează sau portretizează *chipul* lui Hristos și actul mântuitor ce va duce la un alt neam de preoți din toate națiunile pământului.

Capitolul 40 se poate structura în 3 părți: (1) Porunci finale cu privire la așezarea Cortului (40:1-15); (2) Așezarea Cortului Întâlnirii (40:16-33) și (3) Slava Domnului în Cort (40:34-38).

Pasajul 39:32-43 arată încheierea procesului de confecționare a tuturor elementelor destinate Cortului Întâlnirii, atitudinea poporului fiind de ascultare totală până în cele mai mici detalii (vezi 39:32 și 42). În pasajele 40:1-15 și 16-33 găsim ultimele indicații ale Domnului către Moise în vederea așezării Cortului.

1. Ce observați în acest pasaj (versetele 1-33) legat de încheierea acestui proces elaborat de construcție? Care credeți că ar fi 3 cuvinte cheie ce ar caracteriza această ultimă fază de lucru? Motivați alegerea făcută. În ce fel caracterizează creștinismul nostru de azi aceste cuvinte cheie?

.....
.....

.....
.....

Versetul 34 începe cu cuvântul *atunci*. În momentul în care poporul și-a făcut partea până în cele mai mici detalii, Domnul era pregătit să își facă partea Lui. Prezența Sa și-a făcut apariția prin norul și Slava cu care evreii deja erau familiarizați din capitolele 19 și 24, atunci fiind cuprinși de teamă din cauza Slavei Domnului care părea ca un *foc mistuitor* (24:16-17). Acum, această slavă a Domnului venea în mijlocul lor, peste și în interiorul Cortului Întâlnirii. Dumnezeuul părinților lor, Avraam, Isaac și Iacov *și-a pus cortul între ei* cu intenția clară de a locui între ei pentru următoarele generații (25:8)! În Numeri 1:51-53 se arată felul în care toată tabăra de corturi a tuturor semințiilor lui Israel era organizată în funcție de Cortul Întâlnirii, astfel încât Domnul locuia literalmente în **mijlocul** lor.

2. În ce fel prezența Domnului a fost o încurajare pentru evrei, dar în același timp un prilej de teamă și teroare? A fost mai bine pentru evrei să Îl aibă pe Domnul atât de aproape sau mai rău? Cântăriți această întrebare în lumina capitolelor anterioare din Exod.

.....
.....
.....

3. Cum își revelează Dumnezeu gloria în mijlocul nostru astăzi? În ce fel de circumstanțe înțelegeți tu în mod special prezența lui Dumnezeu?

.....
.....
.....

Prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului devine o realitate abia în clipa în care Moise a isprăvit de făcut tot ce îi poruncise Domnul (*Atunci norul a acoperit Cortul Întâlnirii și slava Domnului a umplut cortul.* - v.34)

4. Care era semnul distinctiv al poporului Israel? Prin ce erau deosebiți față de celelalte popoare?

.....
.....
.....

Care este semnul distinctiv al creștinului în ziua de astăzi? Ești tu deosebit față de cei din lume? Prin ce?

.....
.....
.....

Efortul depus de israeliți pentru construirea Cortului Întâlnirii a fost fără îndoială unul semnificativ. A fost însă Domnul impresionat de *produsul finit* în sine? Această construcție era oare garanția prezenței divine?

Multe secole mai târziu, profetul Ieremia are un cuvânt de atenționare pentru locuitorii Ierusalimului care au ajuns să aibă o perspectivă complet greșită asupra Templului (Cortului).

5. Citește Ieremia 7:1-15. Care credeți că a fost motivul pentru care atât Cortul Întâlnirii aflat la Șilo, cât și Templul construit ulterior de Solomon nu-și mai îndeplinesc rolul, iar Dumnezeu nu-i mai poate primi pe cei care continuau să vină să se închine (din punctul lor de vedere) înaintea Lui? Ce trebuie să învățăm de aici?

.....
.....

.....
.....
Având în vedere că Biserica este o comunitate de credincioși asemănată cu un trup viu (cf. Romani 12:5, 1Corinteni 12:13), cât de importante sunt / ar trebui să fie clădirile pentru Biserica lui Hristos?
.....
.....
.....

Spre deosebire de sfârșitul cărții Exod, cartea Apocalipsa ne arată spre final că, după încheierea istoriei, Dumnezeu nu va locui într-un cort făcut de oameni, ci oamenii care sunt în Cristos vor locui în Cortul lui Dumnezeu din Împărăția Sa. Nu El la noi și în *ceva* construit de noi, ci noi la El în *ceva* construit de El (vezi Apocalipsa 21:3 și Ioan 14:1-3).

6. În timp ce multe detalii despre veșnicie sunt ascunse, de ce credeți că Domnul a ales să descopere acest adevăr credincioșilor Lui? Cu ce te ajută pe tine să știi de Cortul lui Dumnezeu cu oamenii? Crezi că vei fi în acel Cort – pe ce te bazezi?
.....
.....
.....

7. Care este un adevăr extrem de puternic care te cercetează sau te pune pe gânduri în lumina acestui pasaj de încheiere din Exod 40:34-38?
.....
.....

.....

.....

Care este un adevăr extrem de puternic care te cercetează privind în urmă la toată cartea Exod?

.....

.....

.....

Aplicație finală:

Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?

- ▶ încurajări care te îmbărbătează;
- ▶ promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- ▶ exemple pe care să le urmezi;
- ▶ avertismente de care să ții seama;
- ▶ păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- ▶ porunci de care să ascuți;

Adu acel lucru în rugăciune și aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? _____

Cum? _____

Când? _____

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Bibliografie

Currid John D., *Exodus – Vol. I și II*; Oradea: Ed. Făclia, 2002;

Dever Mark: *The Message of the Old Testament – Promises Made*; Wheaton: Crossway Books, 2006;

Durham John I., *Word Biblical Commentary – Exodus*; Dallas: Word Books, 1987;

Enns P. E., „Theology of Exodus” în *New Dictionary of Biblical Theology* (Editors: T. Desmond Alexander & Brian S. Rosner); Leicester: Inter-Varsity Press, 2000;

Eugene H. Merrill, „A Theology of Pentateuch”; „A Theology of Exodus” în *A Biblical theology of the Old Testament* (Editors: Zuck R. B., Merrill E. H., & Bock D. L.); Chicago: Moody Press, 1991;

Fărăgău Beniamin, *Exod (ed. a 3-a, revizuită)*; Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca: Risoprint, 2012;

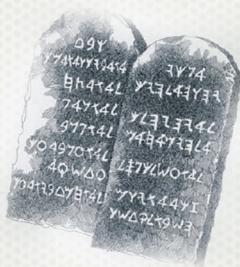
Kaiser Walter C. Jr., *Expositor's Bible Commentary – Exodus*; Grand Rapids: Zondervan, 1990;

Hamilton Victor P., *Exodus: An Exegetical Commentary*; Baker Academic, 2011;

Longman Tremper III & Dillard Raymond B.: *An Introduction to the Old Testament*; Zondervan: 2006;

Ryken Philip Graham, *Exodus – Saved for God's Glory (Preaching The Word Series)*; Wheaton: Crossway Books, 2005;

*** *IVP Quiet Time Bible Study – Exodus*; <http://www.ivpress.com/bible/exodus/>

BISERICA CREȘTINĂ BAPTISTĂ
METANOIA
ARAD

Tribunul Dobra 8, Tel.: 0257 255 226

www.bisericametanoia.ro